

6 (183) 2018
www.een.org.pl

ISSN 2544-4719

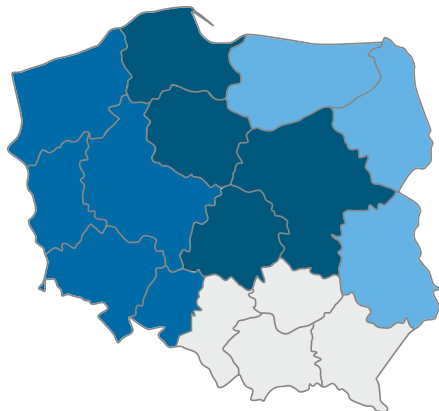
**SOJUSZ PACYFIKU
PRZYKŁAD CHILE, cz. I**

**REFORMA UNIJNEGO
SYSTEMU VAT**

**REWOLUCJA W SYSTEMIE
WSPIERANIA INWESTYCJI**

Konsorcja realizujące projekt Enterprise Europe Network w Polsce

Enterprise Europe Network
- Central Poland

Enterprise Europe Network
- East Poland

Enterprise Europe Network
- West Poland

Enterprise Europe Network
- South Poland

Konsorcjum: Enterprise Europe Network-Central Poland

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa
tel. (22) 432 71 02
www.een.org.pl

Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego
ul. Racjonalizacji 6/8, 02-673 Warszawa
tel. (22) 847 53 68
www.een-centralpoland.eu

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Piotrkowska 86, 90-103 Łódź
tel. (42) 630 36 67
www.frp.lodz.pl

Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość”
ul. Piekarnicza 12A
80-126 Gdańsk
tel. 58 350 51 40
www.een.pomorskie.pl

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Włocławska 167, 87-100 Toruń
tel. (56) 699 54 80-83
www.een.tarr.org.pl

Uniwersytet Warszawski DELab
ul. Dobra 56/66, 00-312 Warszawa
tel. (22) 55 27 606
www.een.uw.edu.pl

Konsorcjum: Enterprise Europe Network-East Poland

Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego
ul. Starobojarska 15, 15-073 Białystok
tel. (85) 740 86 83
www.pfrr.pl, www.een-polskawschodnia.pl
www.een.pfrr.pl

Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
ul. Prawocheńskiego 9, 10-720 Olsztyn
tel. (89) 523 39 00
www.uwm.edu.pl, www.een-polskawschodnia.pl
www.uwm.edu.pl/een

Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91a, 10-356 Olsztyn
tel. (89) 512 24 05
www.een.wmarr.olsztyn.pl,
www.een-polskawschodnia.pl

Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Lubelskiej
ul. Nadbystrzycka 36 pok. 730 (Budynek Wydziału Mechanicznego), 20-618 Lublin
tel. (81) 538 42 70
<http://lctt.pollub.pl>,
www.een-polskawschodnia.pl,
www.citt.pollub.pl

Lubelska Fundacja Rozwoju
Rynek 7, 20-111 Lublin
tel. (81) 528 53 11-12-31
www.lfr.lublin.pl,
www.een-polskawschodnia.pl

Park Naukowo-Technologiczny Polska Wschód w Suwałkach Sp. z o.o.
ul. Innowacyjna 1, 16-400 Suwałki
tel. (87) 564 22 24-25
www.park.suwalki.pl,
www.een-polskawschodnia.pl

Konsorcjum: Enterprise Europe Network-South Poland

Centrum Transferu Technologii, Politechnika Krakowska
ul. Warszawska 24, 31-155 Kraków
tel. (12) 628 28 45
www.transfer.edu.pl

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie
ul. Floriańska 3, 31-019 Kraków
(12) 428 92 55
www.iph.krakow.pl

Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.
ul. Wincentego Pola 16, 44-100 Gliwice
tel. (32) 339 31 10
www.gapr.pl

Fundusz Górnośląski SA Oddział w Katowicach (d. Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA)
ul. Powstańców 17, 40-039 Katowice
tel. (32) 728 58 28, 829, 865, 902, 903
www.enterprise.fundusz-silesia.pl

Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.
ul. Studencka 1, 25-323 Kielce
tel. (41) 343 29 10
www.it.kielce.pl

Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Sienkiewicza 53, 25-002 Kielce
tel. (41) 368 02 78
www.siph.com.pl

Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Szopena 51, 35-959 Rzeszów
tel. (17) 867 62 34
www.rarr.rzeszow.pl

Stowarzyszenie Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego Dolina Lotnicza
ul. Szopena 51, 35-959 Rzeszów
tel. (17) 850 19 35
www.dolinalotnicza.pl

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania
ul. mjr. H. Sucharskiego 2, 35-225 Rzeszów
tel. (17) 852 49 75
www.een.wsiz.pl

Konsorcjum: Enterprise Europe Network-West Poland

Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, Politechnika Wrocławska
ul. Smoluchowskiego 48, 50-372 Wrocław
tel. (71) 320 33 18
www.wctt.pwr.edu.pl

Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
ul. Rubież 46, 61-612 Poznań
tel. (+48) 61 827 97 46
www.ppnt.poznan.pl

Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie
ul. Zakładowa 4, 62-510 Konin
tel. (+48) 63 245 30 95
www.arrkonin.org.pl

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego
ul. Syrkiewicza 6, 66-002 Nowy Kisielin
tel. (+48) 504 070 281
www.cptt.uz.zgora.pl

Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości
ul. Częstochowska 25, 62-800 Kalisz
tel. (+48) 62 765 60 58
www.kip.kalisz.pl

Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Szczawieńska 2, 58-310 Szczawno-Zdrój
tel. (+48) 74 648 04 50
www.darr.pl

Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości” w Opolu
ul. Damrota 4, 45-064 Opole
tel. (+48) 77 456 56 00
www.een.opole.pl

Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii
ul. Jagiellońska 20-21, 70-363 Szczecin
tel. (+48) 91 449 41 09
www.innowacje.zut.edu.pl

Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego – Szczecińskie Centrum Przedsiębiorczości
ul. Kolumba 86, 70-035 Szczecin
tel. (+48) 91 433 02 20
www.zsrg.szczecin.pl

Drodzy Czytelnicy,

pod koniec ubiegłego roku Komisja Europejska przedstawiła plany największej od ćwierćwiecza reformy unijnych przepisów dotyczących podatku VAT. Inicjatywa ta ma pozwolić na usprawnienie i zmodernizowanie systemu z pożytkiem zarówno dla administracji publicznych państw członkowskich, jak i dla przedsiębiorstw. Tym drugim ma pomóc czerpać pełnię korzyści z jednolitego rynku i wzmocnić ich konkurencyjność na rynkach globalnych. Jednocześnie nowe rozwiązania mają m.in. znacząco wpłynąć na ograniczenie skali oszustw związanych z VAT, uprościć przepisy dotyczące wystawiania faktur oraz wprowadzić zasadę miejsca przeznaczenia, zgodnie z którą ostateczna kwota należności z tytułu VAT zawsze będzie regulowana w państwie członkowskim konsumenta końcowego i naliczana według stawki obowiązującej w jego państwie. Dołożyliśmy starań, żeby przybliżyć Czytelnikom te zagadnienia w kilku artykułach w bieżącym oraz następnym numerze Biuletynu Euro Info.

Ponadto sygnalizujemy zbliżające się zmiany w obszarze ochrony własności intelektualnej. W artykule pt. „Projekt nowelizacji ustawy – Prawo własności przemysłowej” piszemy m.in. o nowej definicji znaków towarowych oraz o nowych zasadach dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia prawa ochronnego na znak towarowy.

Zapraszamy także do zapoznania się z najnowszymi ofertami współpracy zagranicznej pochodzącymi z bazy POD (*Partnership Opportunities Database*), prowadzonej przez Komisję Europejską i udostępnianej ośrodkom Enterprise Europe Network.

Z wyrazami szacunku
Zespół Redakcyjny
Biuletyn Euro Info

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich zmiany i redagowania. Uwagi i komentarze prosimy kierować na adres: biuletyn_ei@parp.gov.pl

Wszystkie teksty zawarte w Biuletynie Euro Info mogą być przedrukowane wyłącznie po uzyskaniu zgody redakcji. Zainteresowanych prenumeratą prosimy o kontakt z najbliższym ośrodkiem Enterprise Europe Network.

Biuletyn Euro Info, wydawany przez ośrodek Enterprise Europe Network przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, jest współfinansowany przez Komisję Europejską ze środków pochodzących z programu COSME na lata 2014–2020 oraz przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii w ramach programu pn. „Udział Polski w programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015–2021”.

Komisja Europejska lub osoby występujące w jej imieniu nie są odpowiedzialne za informacje przedstawione w publikacji. Poglądy wyrażone w publikacji są poglądami Autorów i nie muszą pokrywać się z działaniami Komisji Europejskiej.

Spis treści

4	Inwestycje Rewolucja w systemie wspierania inwestycji
8	Własność intelektualna Projekt nowelizacji ustawy – Prawo własności przemysłowej
12	Podatki Reforma unijnego systemu VAT
15	Podatki Zmiany w rozliczaniu VAT
18	Podatki Nowe zasady opodatkowania VAT bonów towarowych
21	Działalność gospodarcza Konstytucja biznesu
25	Rynki zagraniczne Sojusz Pacyfiku, cz. I
28	Aktualności
30	Oferty Oferty współpracy

Redaktor naczelny: Paweł Sikorski
Zespół: dr Michał Polański, Aleksandra Wolska
Korekta: Pracownia redakcji i korekty Justyna Mroczkowska edytorka.eu
Adres redakcji: Enterprise Europe Network przy PARP
ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa
Telefon: 22 432 71 02

Skład, druk i dystrybucja: Pracownia C&C Sp. z o.o.
www.ccpag.com.pl
Zdjęcia: Fotolia
Nakład: 1400 egz.

Rewolucja w systemie wspierania inwestycji

Nowe zasady udzielania zwolnień podatkowych dla inwestorów

Agata Kudelska

30 czerwca weszła w życie ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji¹. Tym samym oczekiwana od dłuższego czasu systemowa zmiana w zakresie zasad udzielania zwolnień podatkowych dla inwestorów stała się faktem. W praktyce nowy mechanizm wsparcia zacznie funkcjonować dopiero wtedy, kiedy w życie wejdą również rozporządzenia wykonawcze do ustawy, w tym przede wszystkim rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom wykonującym działalność gospodarczą na obszarach, które określi szczegółowo warunki udzielania i wysokość wsparcia. Należy się jednak spodziewać, że wniośki o wsparcie na nowych zasadach będzie można składać już w 2018 r.

Założenia nowych regulacji, na etapie gdy projektowane przepisy były przedmiotem rządowych prac legislacyjnych, zostały zaprezentowane w Biuletynie 1(178) 2018². Poniżej podsumowujemy kluczowe z punktu widzenia przedsiębiorców informacje o wchodzącym właśnie w życie nowym systemie wspierania inwestycji, który docelowo zastąpi dotychczasowy schemat udzielania zwolnień podatkowych w ramach specjalnych stref ekonomicznych (SSE)³.

Forma wsparcia

Wsparcie na realizację nowej inwestycji będzie udzielane w formie zwolnienia przedsiębiorcy od podatku dochodowego (CIT lub PIT), jednak w przeciwieństwie do dotychczasowego systemu udzielania zwolnień podatkowych wyłącznie na obszarach objętych statusem SSE, wsparcie będzie dostępne na terenie **całej Polski**.

Z punktu widzenia przepisów o pomocy publicznej zwolnienia podatkowe w ramach nowego systemu będą stanowić regionalną pomoc inwestycyjną,

tj. pomoc ukierunkowaną na przyspieszenie rozwoju najslabiej rozwiniętych regionów poprzez wspieranie nowych inwestycji i tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nowymi inwestycjami, której udzielanie jest dopuszczalne na zasadach określonych w regulacjach Unii Europejskiej, czyli w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu⁴ (dalej jako: „rozporządzenie 651/2014”) oraz wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2014–2020⁵.

Projekty kwalifikujące się do wsparcia – definicja „nowej inwestycji” i ograniczenia sektorowe

Wsparcie będzie dostępne wyłącznie w przypadku realizacji przedsięwzięcia stanowiącego „nową inwestycję” w rozumieniu przepisów o pomocy regionalnej, tj. inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne związane z:

- założeniem nowego przedsiębiorstwa,
- zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego przedsiębiorstwa,
- dywersyfikacją produkcji poprzez wprowadzenie produktów uprzednio nieprodukowanych w przedsiębiorstwie lub zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego istniejącego przedsiębiorstwa.

Do wsparcia nie będą kwalifikowały się zatem w szczególności inwestycje odtworzeniowe, tj. na przykład remont budynku produkcyjnego lub wymiana linii produkcyjnej na nową, nieskutkującą zwiększeniem zdolności produkcyjnych lub dywersyfikacją produkcji.

Analogicznie jak w przypadku SSE, pewne sektory działalności gospodarczej nie będą objęte systemem wsparcia. Szczegółowy katalog wyłączeń określi rozporządzenie w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom wykonującym działalność gospodarczą na obszarach (dalej: „rozporządzenie”). Zgodnie z projektem rozporządzenia⁶ wsparcie **nie będzie dostępne** w przypadku inwestycji dotyczących działalności m.in. w zakresie: wytwarzania wyrobów tytoniowych, napojów alkoholowych oraz spirytusu, handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów samochodowych, usług budowlanych, usług hotelowych i gastronomicznych, usług finansowych i ubezpieczeniowych, usług profesjonalnych, naukowych i technicznych (z wyjątkiem usług audytu finansowego, rachunkowo-księgowych oraz usług w zakresie badań i analiz technicznych oraz w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych).

Ponadto wsparcie nie będzie udzielane w przypadkach, gdy pomoc regionalna jest niedopuszczalna na mocy rozporządzenia 651/2014, tj. na przykład w sektorze hutnictwa żelaza i stali, sektorze węglowym czy w sektorze transportu.

Zgodnie z ustawą wsparcie nie będzie udzielane także w sytuacji lokalizacji inwestycji na obszarach występowania niezagospodarowanych złóż kopalin, z wyjątkiem inwestycji dotyczących tych złóż.

Kryteria ilościowe

Wsparcie będzie dostępne jedynie dla nowych inwestycji spełniających określone w rozporządzeniu kryteria ilościowe, tj. minimalne koszty kwalifikowane inwestycji zróżnicowane w zależności od:

- poziomu bezrobocia w miejscu lokalizacji inwestycji;

- wielkości przedsiębiorcy – dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców (MMŚP) są one obniżone odpowiednio o 98%, 95% i 80% w stosunku do wymagań stawianych dużym przedsiębiorcom;
- sektora działalności – w sektorze nowoczesnych usług dla biznesu⁷ oraz sektorze badawczo-rozwojowym są one obniżone również dla dużych przedsiębiorców o 95% w stosunku do standardowego poziomu przewidzianego dla dużych przedsiębiorców.

Kosztami kwalifikowanymi inwestycji są koszty kwalifikujące się do objęcia regionalną pomocą publiczną, tj.:

- koszty inwestycji, takie jak w szczególności koszty nabycia gruntów, koszty nabycia, rozbudowy lub modernizacji środków trwałych, koszty nabycia wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku pomocy regionalnej z tytułu kosztów nowej inwestycji, lub
- dwuletnie koszty pracy nowo zatrudnionych pracowników – w przypadku pomocy regionalnej z tytułu tworzenia nowych miejsc pracy w związku z inwestycją.

Kryteria ilościowe według projektu rozporządzenia przedstawia tabela 1.

Kryteria jakościowe

Aby uzyskać wsparcie, oprócz kryterium ilościowego, nowa inwestycja będzie musiała spełniać także kryteria jakościowe mające na celu zapewnienie, że będzie ono przyczyniać się do realizacji celów średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju⁸. Dla projektów z sektora nowoczesnych usług dla biznesu oraz dla projektów przemysłowych zostaną wprowadzone odrębne zestawy kryteriów, przy czym w obu przypadkach jednym z kryteriów będzie posiadanie statusu mikro-, małego lub średniego przedsiębiorcy. Przedsiębiorcy z sektora MMŚP będą zatem automatycznie otrzymywać dodatkowy punkt przy ocenie wniosku o przyznanie wsparcia. Według projektu rozporządzenia katalog kryteriów jakościowych obejmuje m.in.:

- tworzenie wyspecjalizowanych miejsc pracy i oferowanie stabilnego zatrudnienia;
- inwestowanie w branże zgodne z aktualną polityką rozwojową kraju – Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (branże: lotnicza, biotechnologiczna, farmaceutyczna, elektroniczna, maszynowa, chemiczna, meblarska, spożywcza, produkcji

środków transportu, w tym części i akcesoriów do nich, produkcji urządzeń medycznych lub IT);

- inwestowanie w projekty usługowe wspierające branże zgodne z aktualną polityką rozwojową kraju, w których Polska może uzyskać przewagę konkurencyjną;
- określony poziom sprzedaży eksportowej (udział sprzedaży na eksport na poziomie co najmniej przeciętnej intensywności sprzedaży eksportowej przedsiębiorstw niefinansowych);
- współpracę z jednostkami badawczo-rozwojowymi lub naukowymi;
- przewodzenie działalności w zakresie badań i rozwoju;
- przyczynianie się do rozwoju klastrów sektorowych;
- tworzenie centrum nowoczesnych usług dla biznesu o zasięgu wykraczającym poza Polskę;
- podejmowanie inwestycji na obszarach o wysokim poziomie bezrobocia;
- lokalizacja inwestycji w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (listę tych miast zawiera załącznik do rozporządzenia) lub gminach graniczących z tymi miastami albo na obszarze powiatów lub miast na prawach powiatu, w których stopa bezrobocia wynosi

Tabela 1

Kryteria ilościowe					
Stopa bezrobocia w powiecie, na terenie którego realizowana będzie inwestycja	Minimalne koszty kwalifikowane inwestycji w zależności od wielkości przedsiębiorcy oraz sektora działalności (mln zł)				
	Duży	Średni (-80%)	Mały (-95%)	Mikro (-98%)	Duży usługi nowoczesne, B+R (-95%)
Równa albo niższa od 60% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju	100	20	5	2	5
Wyższa od 60% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju, lecz nie wyższa niż przeciętna stopa bezrobocia w kraju	80	16	4	1,6	4
Wyższa od przeciętnej stopy bezrobocia w kraju, lecz nie wyższa niż 130% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju	60	12	3	1,2	3
Wyższa od 130% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju, lecz nie wyższa niż 160%	40	8	2	0,8	2
Wyższa od 160% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju, lecz nie wyższa niż 200%	20	4	1	0,4	1
Wyższa od 200% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju, lecz nie wyższa niż 250%	15	3	0,75	0,3	0,75
Wyższa od 250% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju	10	2	0,5	0,2	0,5

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 2

Kryteria jakościowe – minimalny poziom punktacji	
Maksymalna intensywność pomocy regionalnej w miejscu realizacji inwestycji	Minimalna wymagana punktacja jako % maksymalnej możliwej do uzyskania liczby punktów określonej w rozporządzeniu
50%	40%
35%	50%
25%, 20%, 10%	60%

Źródło: opracowanie własne.

- co najmniej 160% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju;
- wspieranie pracowników w zdobywaniu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych;
 - współpracę ze szkołami branżowymi;
 - podejmowanie dodatkowych działań z zakresu opieki nad pracownikiem, np. oferowanie udziału w dodatkowych programach opieki zdrowotnej.

Za spełnienie każdego z kryteriów jakościowych przyznawany będzie 1 punkt. Minimalny poziom punktacji niezbędny do uzyskania wsparcia będzie zróżnicowany w zależności od regionu Polski, w którym realizowana będzie inwestycja – im region słabiej rozwinięty, a tym samym wyższa maksymalna intensywność pomocy regionalnej (maksymalna wartość pomocy, jakiej można udzielić w danym regionie, wyrażona procentowo w stosunku do kosztów kwalifikujących się do objęcia tą pomocą, tj. kosztów inwestycji albo dwuletnich kosztów pracy nowo zatrudnionych pracowników)⁹, tym niższa liczba wymaganych punktów. Według projektu

rozporządzenia minimalne wymagania w zakresie kryteriów jakościowych przedstawia tabela 2.

Wprowadzenie kryteriów jakościowych istotnie odróżnia nowy system wsparcia od mechanizmu udzielania zwolnień podatkowych w ramach SSE, w przypadku którego jedynym kryterium uzyskania zwolnienia podatkowego było poniesienie minimalnych kosztów inwestycji w wysokości równowartości 100 tys. euro. Nowy system rozszerza zasięg terytorialny mechanizmu wsparcia na całą Polskę, ograniczając jednak przedmiotowo krąg projektów inwestycyjnych kwalifikujących się do wsparcia.

Wysokość wsparcia

Wysokość możliwego do uzyskania wsparcia została ustalona na poziomie maksymalnych intensywności pomocy publicznej wynikających z mapy pomocy regionalnej dla Polski¹⁰. Zgodnie

z regułami udzielania pomocy regionalnej dla MMŚP intensywności pomocy są wyższe niż dla dużych przedsiębiorstw, tj. podwyższone o 10 p.p. brutto w przypadku średnich przedsiębiorców oraz o 20 p.p. brutto w przypadku małych przedsiębiorców w stosunku do intensywności podstawowych przewidzianych dla dużych firm (z wyłączeniem dużych projektów inwestycyjnych¹¹).

Maksymalną wysokość możliwego do uzyskania wsparcia (z wyłączeniem dużych projektów) przedstawia tabela 3.

Zwolnieniu podatkowemu będzie podlegał wyłącznie dochód uzyskany z działalności gospodarczej prowadzonej w ramach inwestycji objętej wsparciem. Jeżeli zatem przedsiębiorca prowadzi jednocześnie działalność niepodlegającą wsparciu (np. posiada zakład produkcyjny w innej lokalizacji), działalność objęta wsparciem musi być wydzielona organizacyjnie, a wielkość zwolnienia będzie określana na podstawie danych (przychody i koszty) wydzielonej jednostki organizacyjnej.

Okres korzystania ze zwolnienia podatkowego

Powyższe maksymalne intensywności pomocy regionalnej określają kwotowy limit zwolnienia podatkowego. Wysokość faktycznie możliwego do uzyskania

Tabela 3

Maksymalna wysokość wsparcia			
Region	Maksymalna intensywność pomocy (% kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą regionalną) w zależności od regionu i wielkości przedsiębiorcy		
	Duży (intensywność podstawowa)	Średni (+ 10 p.p.)	Mały (+20 p.p.)
Województwa: lubelskie, podkarpackie, warmińsko-mazurskie, podlaskie	50%	60%	70%
Województwa: kujawsko-pomorskie, lubuskie, łódzkie, małopolskie, opolskie, pomorskie, świętokrzyskie, zachodniopomorskie; Podregiony: ciechanowsko-płocki, ostrołęcko-siedlecki, radomski i warszawski wschodni	35%	45%	55%
Województwa: dolnośląskie, wielkopolskie, śląskie	25%	35%	45%
Podregion warszawski zachodni	20%	30%	40%
M.st. Warszawa	10%	20%	30%

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 4

Okres wsparcia	
Lokalizacja inwestycji	Okres obowiązywania decyzji o wsparciu
Region o maksymalnej intensywności pomocy do 25%	10 lat
Region o maksymalnej intensywności pomocy od 25 do 35%	12 lat
Region o maksymalnej intensywności pomocy od 35 do 50%	15 lat
Teren położony w granicach SSE	15 lat

Źródło: opracowanie własne.

zwolnienia będzie ograniczona jednak również okresem, na jaki zostanie udzielone wsparcie, tj. okresem, w którym przedsiębiorca będzie mógł wykorzystywać przysługujący mu limit pomocy publicznej. Zwolnienie od podatku będzie przysługiwać, począwszy od miesiąca, w którym przedsiębiorca poniesie wydatki inwestycyjne (w okresie od dnia uzyskania decyzji o wsparciu), aż do upływu okresu obowiązywania decyzji o wsparciu lub wyczerpania limitu pomocy publicznej.

Zgodnie z projektem rozporządzenia okres wsparcia (okres ważności decyzji o wsparciu) będzie wynosił od 10 do 15 lat w zależności od poziomu maksymalnej intensywności pomocy regionalnej dla obszaru, na którym będzie realizowana inwestycja. Z 15-letniego okresu zwolnienia podatkowego będą mogły korzystać również inwestycje zlokalizowane na terenach objętych statusem SSE,

niezależnie od obowiązującej intensywności pomocy (tabela 4).

Procedura udzielania wsparcia

Wsparcie będzie udzielane w drodze decyzji administracyjnej (decyzji o wsparciu), określającej okres jej obowiązywania (10, 12 lub 15 lat), przedmiot działalności gospodarczej prowadzonej w ramach nowej inwestycji oraz warunki, do spełnienia których będzie zobowiązany przedsiębiorca, dotyczące:

- zatrudnienia w związku z nową inwestycją przez określony czas określonej liczby pracowników;
- poniesienia w określonym terminie kosztów kwalifikowanych inwestycji;
- terminu zakończenia realizacji inwestycji, po upływie którego koszty

inwestycji poniesione przez przedsiębiorcę nie mogą być uznane jako koszty kwalifikowane;

- maksymalnej wysokości kosztów kwalifikowanych, jakie mogą być uwzględnione przy określeniu wysokości pomocy publicznej;
- kryteriów ilościowych i jakościowych;
- terenu, na którym nowa inwestycja zostanie zrealizowana.

Organem właściwym w sprawach wspierania inwestycji, w tym wydawania decyzji o wsparciu, jest minister właściwy do spraw gospodarki, obecnie Minister Przedsiębiorczości i Technologii. Jednocześnie określone zadania w tym zakresie zostały powierzone spółkom, które zarządzają obecnie specjalnymi strefami ekonomicznymi. Każdej z nich zostanie przypisany (w drodze rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii) obszar obejmujący określoną liczbę powiatów, na terenie którego dana spółka („zarządzający obszarem”) będzie realizować działania ukierunkowane na inicjowanie nowych inwestycji i ich rozwój, w tym prowadzenie działań promujących działalność gospodarczą i nowe inwestycje, świadczenie na rzecz przedsiębiorców ubiegających się o wsparcie oraz korzystających ze wsparcia nieodpłatnych usług informacyjnych oraz innych, odpłatnych usług, a także pomoc przedsiębiorcom w kontaktach z administracją publiczną.

Ustawa przewiduje możliwość powierzenia przez ministra zarządzającemu obszarem, w drodze rozporządzenia, kompetencji do wydawania decyzji o wsparciu oraz do przeprowadzania kontroli realizacji warunków zawartych w decyzji. Można spodziewać się zatem, że takie powierzenie nastąpi i w praktyce, analogicznie jak w przypadku systemu zwolnień podatkowych w ramach SSE, cały proces udzielania wsparcia – przyjmowanie wniosków, ich ewaluacja i wydawanie decyzji o wsparciu – będzie obsługiwany przez spółki zarządzające obszarami¹². W kompetencji ministra właściwego do spraw gospodarki pozostanie natomiast podejmowanie decyzji o uchyleniu, zmianie oraz stwierdzeniu wygaśnięcia decyzji o wsparciu. Do postępowań w sprawie wydania, uchylenia, wygaśnięcia lub stwierdzenia nieważności decyzji o wsparciu zastosowanie znajdą przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego¹³.

Należy podkreślić, że zgodnie z ogólnymi zasadami dotyczącymi warunków dopuszczalności pomocy regionalnej wynikającymi z rozporządzenia 651/2014 pomoc powinna wywoływać tzw. efekt zachęty, co oznacza, że bezwzględnym warunkiem uzyskania wsparcia jest złożenie wniosku o wsparcie przed rozpoczęciem prac nad projektem.

Obowiązki przedsiębiorcy związane z korzystaniem ze wsparcia

Korzystanie z przywileju zwolnienia podatkowego będzie wymagać spełnienia przez przedsiębiorcę szeregu warunków, w tym przede wszystkim:

- warunków zawartych w decyzji o wsparciu dotyczących: utworzenia nowych miejsc pracy, poniesienia kosztów kwalifikowanych inwestycji we wskazanym w decyzji terminie, spełnienia kryteriów ilościowych i jakościowych;
- utrzymania własności składników majątku, z którymi były związane wydatki inwestycyjne – przez okres

5 lat, a w przypadku MMŚP – przez okres 3 lat (przy czym nie wyklucza się wymiany przestarzałych instalacji lub sprzętu w związku z szybkim rozwojem technologicznym);

- utrzymania inwestycji w regionie, w którym udzielono pomocy, przez okres nie krótszy niż 5 lat od momentu, gdy cała inwestycja zostanie zakończona, a w przypadku MMŚP przez okres nie krótszy niż 3 lata.

Agata Kudelska

autorka jest radcą prawnym z wieloletnim doświadczeniem w doradztwie przy projektach inwestycyjnych realizowanych z udziałem pomocy publicznej, w tym w specjalnych strefach ekonomicznych

1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (tekst jedn., Dz.U. z 2017 r. poz. 1010).

⁴ Dz.Urz. UE L 187 z 26.06.2014.

⁵ Dz.Urz. UE C 209 z 27.07.2013.

⁶ Artykuł opracowano na podstawie projektu rozporządzenia w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom wykonującym działalność gospodarczą na obszarach, opublikowanego w serwisie Rządowego Centrum Legislacji według stanu na dzień 5 lipca 2018 r., <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//3/12311957/12510915/12510916/dokument342744.pdf>.

⁷ Outsourcing procesów biznesowych, outsourcing usług informatycznych, usługi centrów usług wspólnych oraz centrów kompetencyjnych.

⁸ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjęta uchwałą Rady Ministrów w dniu 14 lutego 2017 r., <https://www.mir.gov.pl/strony/strategia-na-rzecz-odpowiedzialnego-rozwoju/>.

⁹ Maksymalne intensywności pomocy regionalnej dla Polski określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020 (Dz.U. z 2014 r. poz. 878).

¹⁰ Na wcześniejszym etapie prac legislacyjnych projekt rozporządzenia przewidywał bardziej skomplikowany system, w którym poziom wsparcia zróżnicowany był także w zależności od poziomu bezrobocia w powiecie, w którym realizowana jest inwestycja.

¹¹ Duży projekt inwestycyjny to projekt o kosztach kwalifikujących się do objęcia pomocą przekraczających 50 mln euro. Dla dużych projektów nie stosuje się podwyższenia intensywności dla MMŚP, ponadto kwota maksymalnej pomocy dla takiego projektu jest redukowana według wzoru określonego w rozporządzeniu.

¹² Dane kontaktowe do spółek zarządzających SSE/obszarami dostępne są na stronie internetowej Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, https://www.paih.gov.pl/strefa_inwestora/sse.

¹³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, Dz.U. z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm.

Projekt nowelizacji ustawy – Prawo własności przemysłowej

Wpływ na ochronę znaków towarowych w Polsce

Marta Lampart

Od grudnia 2017 r. na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji można zapoznać się z nowym projektem zmiany ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej¹. Ma on znaczenie dla małych i średnich przedsiębiorstw działających w Polsce. Jest to kolejna duża nowelizacja ustawy skupiająca się na modyfikacji przepisów regulujących uzyskiwanie patentów na wynalazki, prawa ochronnego na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego czy też prawa ochronnego na znak towarowy. W projekcie ustawy zmieniającej znajdziemy

propozycje nowelizacji przepisów proceduralnych, w tym tych, które dotyczą postępowania spornego oraz sprzeciwowego. Z uwagi na ramy niniejszego artykułu skupię się na wskazaniu tylko niektórych zmian przepisów ustawy związanych z ochroną znaków towarowych w Polsce.

Projekt nowelizacji ustawy – Prawo własności przemysłowej jest uzasadniony m.in. tym, że nowa dyrektywa Parlamentu Europejskiej i Rady (UE) 2015/2436 z dnia 16 grudnia 2015 r. mająca na celu zbliżenie ustawodawstw

państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych² nakłada obowiązki na kraje będące członkami Unii Europejskiej transponowania do przepisów krajowych rozwiązań unijnych. Polska, jak i inne państwa członkowskie, ma na to czas do 14 stycznia 2019 r.³ Moim zdaniem z uwagi na zasady wynikające z nowej dyrektywy unijnej nie tylko ustawa powinna ulec zmianie, ale i rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2016 r. w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń znaków towarowych⁴, m.in. dlatego, że określa ono szczegółowe wymogi,

jakie powinno spełniać zgłoszenie znaku towarowego, w tym w zakresie właściwego przedstawienia oznaczenia w podaniu o udzielenie prawa ochronnego na znak towarowy.

Modyfikacja definicji znaku towarowego

Analiza projektowanych zmian ustawy w zakresie przepisów odnoszących się do znaków towarowych w pierwszej kolejności zwraca uwagę na modyfikację **definicji znaku towarowego** zawartą w art. 120 ust. 1 ustawy, która ma podstawowe znaczenie dla określenia, jakie oznaczenie może podlegać ochronie w charakterze znaku towarowego (art. 1 pkt 21 projektu ustawy).

Obecnie znakiem towarowym może być **każde oznaczenie, które można przedstawić w sposób graficzny**, jeżeli oznaczenie takie nadaje się do odróżnienia towarów jednego przedsiębiorstwa od towarów innego przedsiębiorstwa. Dotychczas oznaczenie musiało się zatem charakteryzować zdolnością odróżniającą oraz być możliwe do przedstawienia w formie graficznej. O ile przy konwencjonalnych znakach towarowych, takich jak słowne czy graficzne, nie było problemów z przedstawieniem ich w formie graficznej, o tyle trudności następowały przy właściwym przedstawieniu niekonwencjonalnych oznaczeń – np. znaków multimedialnych czy znaków ruchomych.

W przepisach dyrektywy unijnej, a w ślad za nią w projektowanej ustawie zmieniającej, zrezygnowano z wymogu graficznego przedstawienia znaku towarowego w zgłoszeniu na rzecz możliwości **przedstawienia oznaczenia w rejestrze znaków towarowych w sposób pozwalający na ustalenie jednoznaczności i dokładnego przedmiotu ochrony udzielonej na znak**. Zniesienie wymogu graficznej przedstawialności oznaczenia w zgłoszeniu znaku towarowego wiąże się z koniecznością zmiany przepisów wymienionego wyżej rozporządzenia, które przewiduje określone zasady związane z przedstawieniem poszczególnych rodzajów oznaczeń w podaniu o udzielenie prawa ochronnego na znak towarowy. Oznacza to także

W projekcie ustawy zmieniającej znajdziemy propozycje nowelizacji przepisów proceduralnych, w tym tych, które dotyczą postępowania spornego oraz sprzeciwowego

możliwą modyfikację formularza zgłoszeniowego stosowanego przez Urząd Patentowy, ponieważ aktualny zawiera rubrykę, w której zamieszcza się znak towarowy zgodnie z zasadami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń znaków towarowych. Celem projektowanej zmiany miało być ułatwienie zgłaszającym właściwego określenia oznaczenia odróżniającego w podaniu. Ponadto, w art. 120 ust. 1 ustawy, proponuje się zmianę brzmienia treści tego przepisu w zakresie drugiego z podstawowych wymogów uzyskania ochrony na znak towarowy, tj. zdolności odróżniającej zgłaszanego oznaczenia, jednak w tym zakresie zostały przedstawione uwagi na etapie konsultacji publicznych⁵.

Nowe zasady przedłużenia prawa ochronnego na znak towarowy

Kolejną istotną zmianą prezentowaną w projekcie nowelizacji ustawy – Prawo własności przemysłowej są przepisy dotyczące zagadnienia przedłużenia prawa ochronnego na znak towarowy.

Należy przypomnieć, że **prawo ochronne na znak towarowy jest udzielane przez Urząd Patentowy RP na okres 10 lat liczony od daty zgłoszenia znaku towarowego w urzędzie**, co nie pokrywa się z datą zakończenia postępowania w przedmiocie udzielenia ochrony. Obecnie prawo to, zgodnie z art. 153 ust. 3 ustawy, może zostać przedłużone na dalszy okres dziesięcioletni na podstawie wniosku złożonego przez uprawnionego do prawa ochronnego na znak towarowy oraz po uiszczeniu stosownych opłat szczegółowo określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów

z dnia 29 sierpnia 2001 r. w sprawie opłat związanych z ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych⁶. Wniosek o przedłużenie prawa ochronnego na znak towarowy powinien zostać złożony przed końcem upływającego okresu ochrony, ale nie wcześniej niż na rok przed jego upływem. Można również złożyć wniosek o przedłużenie prawa ochronnego na znak towarowy w ciągu sześciu miesięcy po upływie ochrony, jednak podlega on w takim wypadku dodatkowej opłacie. Nie jest to więc rozwiązanie opłacalne finansowo. Ponadto skutkiem braku złożenia wniosku o przedłużenie prawa ochronnego na znak towarowy w stosownym do tego terminie jest wygaśnięcie prawa ochronnego na znak towarowy, co oznacza, że chronione jak dotąd oznaczenie traci ochronę. Przepisy ustawy nie przewidują w tym wypadku żadnego przywrócenia ochrony. Jeśli więc znak towarowy ma zostać objęty ochroną prawnoznakową, niezbędne będzie złożenie nowego zgłoszenia i przeprowadzenie procedury rozpatrywania zgłoszenia przed Urzędem Patentowym RP.

Obecnie to uprawnieni z prawa ochronnego na znak towarowy muszą sami pamiętać o zbliżającym się upływie ochrony, ponieważ Urząd Patentowy nie wysyła o tym informacji. W projekcie zmiany ustawy – Prawo własności przemysłowej została zaproponowana modyfikacja tych zasad (art. 1 pkt 46 projektu ustawy). Po pierwsze, w projekcie ustawy, w propozycji modyfikacji art. 153, przyjęto, że **prawo ochronne będzie przedłużane na dalsze 10 lat ochrony, o ile uiszczona zostanie opłata na dalszy okres ochrony**. Zgodnie z projektowaną zmianą nie będzie więc konieczne złożenie wniosku o przedłużenie prawa ochronnego. W myśl propozycji zmian Urząd Patentowy będzie mógł wezwać wpłacającego do złożenia wyjaśnień co do wysokości i uprawnienia do wniesienia opłaty, a jeżeli złożone wyjaśnienia nie pozwolą na usunięcie stwierdzonych braków, Urząd będzie zwracał wniesioną opłatę za dalszy okres ochrony. Jeżeli proponowana zmiana przepisów wejdzie w życie, to przedłużenie prawa ochronnego na znak towarowy będzie podlegać wpisowi do rejestru, co będzie wynikać

z proponowanego brzmienia art. 153 ust. 5 ustawy.

Należy dodać, że powyżej jest mowa o propozycji zmian, jakie zostały przedstawione w pierwotnym projekcie ustawy zmieniającej ustawę – Prawo własności przemysłowej. Obecnie po konsultacjach publicznych okazało się, że zostały zgłoszone uwagi co do proponowanych modyfikacji w powyższym zakresie, które pozostawiono na razie do wyjaśnienia⁷.

Istotną zmianą wprowadzającą pewnego rodzaju udogodnienie dla właścicieli praw ochronnych na znak towarowy jest dodanie przepisu, w którego wyniku, że **Urząd Patentowy będzie informował uprawnionego m.in. z prawa ochronnego o zbliżającym się terminie uiszczenia opłaty za dalszy okres ochrony** (art. 1 pkt 59 projektu ustawy)⁸. Zgodnie z propozycją zmian ta informacja będzie przekazywana nie później niż sześć miesięcy przed dniem, w którym upływa poprzedni okres ochrony. Niewątpliwie jest to korzystna modyfikacja, ponieważ dotąd uprawnieni z praw ochronnych na znak towarowy musieli albo sami zwracać uwagę na zbliżający się okres ochrony, albo korzystać z usług profesjonalnego pełnomocnika w tym zakresie.

Modyfikacja zasad przenoszenia prawa ochronnego oraz udzielania licencji

Projekt zmian ustawy przewiduje także zerwanie z dotychczasowymi ograniczeniami dotyczącymi przenoszenia prawa ochronnego na znak towarowy co do części towarów objętych ochroną. Ulec zmianie ma m.in. art. 162 ust. 4 ustawy (art. 1 pkt 51 projektu ustawy). Zgodnie z proponowaną modyfikacją prawo ochronne na znak towarowy będzie mogło być również przeniesione w stosunku do niektórych towarów, dla których udzielono tego prawa, co należy ocenić pozytywnie.

Ponadto planowana nowelizacja w art. 1 pkt 53 projektu ustawy wprowadza do przepisów ustawy rozwiązania dotyczące umowy licencyjnej. Według

nowych przepisów w art. 163 ustawy zostanie wprowadzona możliwość wystąpienia przez licencjodawcę z powodzeniem o naruszenie prawa ochronnego na znak towarowy wyłącznie wtedy, kiedy uprawniony z prawa ochronnego wyrazi na to zgodę, o ile strony umowy licencyjnej nie umówią się inaczej w tym zakresie. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z proponowaną modyfikacją przepisów ustawy **licencjodawca wyłączny** będzie mógł jednak wystąpić z powodzeniem o naruszenie prawa ochronnego na znak towarowy, jeżeli uprawniony z tego prawa, pomimo wezwania, nie wystąpi w stosownym terminie z takim powodzeniem. Do tego planuje się wprowadzenie przepisu umożliwiającego licencjodawcy **przystąpienie do postępowania** o naruszenie prawa ochronnego wniesionego przez uprawnionego z prawa ochronnego na znak towarowy, jeżeli licencjodawca będzie chciał uzyskać odszkodowanie za poniesioną szkodę.

Zdaniem twórców projektu nowelizacji ustawy zmiana tych regulacji jest podyktowana koniecznością dostosowania krajowych przepisów ustawy do przepisów dyrektywy prawnoznakowej⁹. Należy dodać, że licencja będzie podlegać wpisowi do rejestru znaków towarowych na wniosek zainteresowanego. Zasada ta będzie sprecyzowana w nowym ust. 5 art. 163 ustawy, dotąd odpowiednie zastosowanie znajdował bowiem tu art. 76 ust. 6 ustawy.

Również w zakresie modyfikacji art. 163 ustawy zgłoszone zostały uwagi w ramach konsultacji publicznych, które aktualnie wymagają wyjaśnienia. Ostateczny kształt art. 163 może jeszcze zatem ulec zmianie¹⁰.

Niektóre zmiany w zakresie dochodzenia roszczeń w przypadku naruszeń prawa ochronnego na znak towarowy

Projekt ustawy zmieniającej ustawę – Prawo własności przemysłowej proponuje szeroką modyfikację treści art. 296 ustawy poprzez zmianę lub dodanie kolejnych przepisów do tego artykułu,

Licencja będzie podlegać wpisowi do rejestru znaków towarowych na wniosek zainteresowanego

których ze względu na ramy niniejszego artykułu nie sposób w całości omówić. Warto zwrócić uwagę, że w planowanej nowelizacji ulega zmianie m.in. brzmienie art. 296 ust. 3 ustawy, który określa, przeciwko jakim osobom uprawniony z prawa ochronnego na znak towarowy może także wystąpić z roszczeniami w razie naruszenia tego prawa (oprócz osoby wskazanej w art. 296 ust. 1 ustawy). Jeżeli ta nowelizacja wejdzie w życie, to z roszczeniami w razie naruszenia prawa ochronnego na znak towarowy uprawniony z tego prawa będzie mógł wystąpić również przeciwko osobie, która tylko wprowadza do obrotu oznaczone już znakiem towarowym towary, jeżeli nie pochodzą one od uprawnionego, bądź osoby, która miała jego zezwolenie na używanie znaku towarowego, jak też **przeciwko pośrednikowi, z usług którego korzystano przy naruszeniu prawa ochronnego na znak towarowy** (art. 1 pkt 82 projektu ustawy zmieniającej).

Jak wskazuje się w uzasadnieniu projektu ustawy¹¹, powyższa zmiana art. 296 ust. 3 ustawy została podyktowana wykładnią art. 11 zd. 3 dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej¹² dokonaną przez Trybunał w wyroku z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie *Tommy Hilfiger Licensing LLC i in. V. Delta Center a.s.* (C-454/15)¹³. W orzeczeniu Trybunał po rozpatrzeniu pytań prejudycjalnych złożonych przez sąd najwyższy Republiki Czeskiej wyjaśnił, iż powołany wyżej przepis dyrektywy „należy interpretować w ten sposób, że zakresem pojęcia „pośrednika, z usług którego korzysta osoba trzecia do naruszania prawa własności intelektualnej” w rozumieniu tego przepisu objęty jest dzierżawca hal targowych, który poddzierżawia usytuowane w tych halach stanowiska handlowe indywidualnym podmiotom handlującym, spośród których to podmiotów niektóre wykorzystują swe miejsce do sprzedaży towarów będących podróbkami towarów markowych” oraz

„że warunki, którym podlega nakaz, w rozumieniu tego przepisu, skierowany wobec pośrednika świadczącego usługę dzierżawy stanowisk handlowych w halach targowych, są identyczne z warunkami odnoszącymi się do nakazów, które mogą być skierowane do pośredników na rynku elektronicznym online, określonymi przez Trybunał w wyroku z dnia 12 lipca 2011 r., L'Oréal i in. (C324/09, EU:C:2011:474)”. W związku z taką interpretacją art. 11 zd. 3 dyrektywy w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej w projekcie ustawy zmieniającej jest proponowane rozszerzenie art. 296 ust. 3 ustawy **również o pośrednika**, z usług którego korzystano przy naruszeniu prawa do znaku towarowego.

Także w zakresie proponowanej treści tego przepisu zostały zgłoszone zasadnicze uwagi na etapie konsultacji publicznych, które mogą wpłynąć na ostateczne brzmienie planowanej modyfikacji art. 296 ustawy¹⁴.

Kolejną istotną modyfikacją przepisów ustawy dotyczących dochodzenia roszczeń związanych z naruszeniem prawa ochronnego na znak towarowy jest wprowadzenie dodatkowego art. 2862 ustawy. W propozycji brzmienia tego przepisu w art. 1 pkt 81 projektu ustawy zmieniającej przewiduje się, że uprawnieni m.in. z prawa ochronnego na znak towarowy będą mogli żądać, aby sąd nakazał pozwanemu o naruszenie tego prawa udzielenie posiadanych informacji o pochodzeniu i sieciach dystrybucji towarów lub usług naruszających prawo ochronne, jeśli jest to konieczne dla określenia zakresu dochodzonych roszczeń i nie narusza ustawowych obowiązków zachowania tajemnicy, a fakt naruszenia prawa został udowodniony¹⁵. Podkreślenia wymaga jednak, że istotnym warunkiem skorzystania z tego nakazu będzie **udowodnienie faktu naruszenia prawa**. Należy zwrócić uwagę, że na początkowym etapie postępowania może być to trudne, a co za tym idzie, korzystanie z tzw. roszczenia informacyjnego, o którym mowa w tym przepisie, przez uprawnionych z m.in. prawa ochronnego na znak towarowy może zostać w ten sposób ograniczone. W zakresie jednak proponowanej zmiany także zostały zgłoszone uwagi w ramach konsultacji publicznych, w związku z tym być może treść

tej propozycji przepisu ulegnie zmianie, w tym wskazany wyżej wymóg udowodnienia naruszenia prawa¹⁶.

Zmiana ustawy w niedalekiej przyszłości

Nie powinno ulegać wątpliwości, że projektowane zmiany będą miały znaczenie dla uzyskiwania i utrzymywania ochrony znaków towarowych w Polsce. Dodać trzeba, że zgodnie z art. 2 ust. 1 projektu ustawy zmieniającej do praw ochronnych na znaki towarowe istniejących w dniu wejścia w życie ustawy zmieniającej stosuje się przepisy dotychczasowe. Projekt w pozostałej treści art. 2 i art. 3 wskazuje zasady stosowania przepisów dotychczasowych do poszczególnych rodzajów postępowań.

Trzeba także wyraźnie podkreślić, że projekt ustawy zmieniającej jest obecnie po etapie konsultacji publicznych, podczas których zostały zgłoszone liczne uwagi co do treści projektu¹⁷. Oznacza to, że ostateczny kształt projektowanej ustawy zmieniającej może ulec zmianie na dalszych etapach prac legislacyjnych w niedalekiej przyszłości. Większość z proponowanych zmian w zakresie znaków towarowych należy ocenić pozytywnie, choć zgadzam się z tym, że brzmienie modyfikowanych przepisów powinno zostać dopracowane z uwzględnieniem uwag zgłaszanych w konsultacjach publicznych, w szczególności co do definicji znaku towarowego mającej zasadnicze znaczenie dla przyznania ochrony oznaczeniu odróżniającemu.

Marta Lampart

radca prawny, specjalizuje się w prawie własności intelektualnej, prowadzi kancelarię radcy prawnego w Krakowie

¹ Tekst jedn., Dz.U. z 2017 r. poz. 776 z późn. zm., dalej jako: ustawa; projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej, <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12305951>.

² Dz.U. UE L 336 z 23.12.2015 r., s. 1–26.

³ Zob. Uzasadnienie zawarte w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej, <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12305951>, s. 23, w którym wskazano także pozostałe przyczyny modyfikacji przepisów ustawy.

⁴ Dz.U. z 2016 r. poz. 2053.

⁵ Zob. Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych (w wersji w zakładce Opiniowanie, Stanowiska zgłoszone w ramach konsultacji publicznych), <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12305951/12475902/12475905/dokument331343.pdf>, uwagi: lp. 209, s. 44 (stan na dzień: 19.05.2018 r.).

⁶ Dz.U. z 2001 r. Nr 90, poz. 1000. Rozporządzenie to było zmieniane – rozporządzeniem Rady Ministrów z 2 marca 2004 r. (Dz.U. z 2004 r. Nr 35, poz. 309), rozporządzeniem Rady Ministrów z 26 lutego 2008 r. (Dz.U. z 2008 r. Nr 41, poz. 241) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 września 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1623).

⁷ Zob. Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych (w wersji w zakładce Opiniowanie, Stanowiska zgłoszone w ramach konsultacji publicznych), <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12305951/12475902/12475905/dokument331343.pdf>, uwagi: lp. 100, s. 24; lp. 138, s. 33; lp. 184–185, s. 39 (stan na dzień: 19.05.2018 r.).

⁸ Należy w tym miejscu dodać, iż w projekcie ustawy zmieniającej proponuje się także wprowadzenie informowania przez Urząd Patentowy o upływającym terminie ochrony również uprawnionych z patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji. W tym zakresie jednak na etapie konsultacji publicznych zostały zgłoszone zasadnicze uwagi, zob. Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych, które zostały pozostawione obecnie do wyjaśnienia (w wersji w zakładce Opiniowanie, Stanowiska zgłoszone w ramach konsultacji publicznych), <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12305951/12475902/12475905/dokument331343.pdf>, uwagi: lp. 108, s. 26 i lp. 193, s. 41 (stan na dzień: 19.05.2018 r.).

⁹ Zob. Uzasadnienie zawarte w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej, <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12305951>, s. 25–26.

¹⁰ Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych, które zostały pozostawione obecnie do wyjaśnienia (w wersji w zakładce Opiniowanie, Stanowiska zgłoszone w ramach konsultacji publicznych), <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12305951/12475902/12475905/dokument331343.pdf>, uwagi: lp. 62, s. 18; lp. 103, s. 25; lp. 140, s. 33; lp. 188, s. 40 (stan na dzień: 19.05.2018 r.).

¹¹ Zob. Uzasadnienie zawarte w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo własności przemysłowej, <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12305951>, s. 28–29.

¹² Dz.Urz. UE L 157 z 30.04.2004 r., s. 45–86 – wydanie specjalne w języku polskim, rozdz. 17, t. 2, s. 32–39.

¹³ ECLI:EU:C:2016:528.

¹⁴ Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych, które zostały pozostawione obecnie do wyjaśnienia (w wersji w zakładce Opiniowanie, Stanowiska zgłoszone w ramach konsultacji publicznych), <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12305951/12475902/12475905/dokument331343.pdf>, uwagi: lp. 69, s. 19; lp. 115, s. 29; lp. 145, s. 33; lp. 196, s. 41, lp. 245, s. 66 (stan na dzień: 19.05.2018 r.).

¹⁵ Należy zaznaczyć, że art. 2862 ustawy, którego dodanie zostało zaproponowane w art. 1 pkt 81 projektu ustawy nowelizującej, dotyczy skorzystania z roszczenia informacyjnego również przez uprawnionego z patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji lub przez osobę, której ustawa na to zezwala, jednak z uwagi na zakres tematyczny niniejszego artykułu odniesiono się wyłącznie do żądania przysługującego uprawnionemu z prawa ochronnego na znak towarowy.

¹⁶ Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych, które zostały pozostawione obecnie do wyjaśnienia (w wersji w zakładce Opiniowanie, Stanowiska zgłoszone w ramach konsultacji publicznych), <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12305951/12475902/12475905/dokument331343.pdf>, uwagi m.in.: lp. 40, s. 13; lp. 111, s. 28; lp. 144, s. 33; lp. 196, s. 41; lp. 240, s. 60 (stan na dzień: 19.05.2018 r.).

¹⁷ Z tabelami zestawienia uwag do projektu ustawy można zapoznać się na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji, <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12305951/katalog/12475896%12475896>.

Reforma unijnego systemu VAT

W kierunku jednolitego obszaru podatkowego

Katarzyna Adamowicz

Jednym z kluczowych elementów integracji europejskiej jest tzw. jednolity rynek Unii Europejskiej, którego celem jest zapewnienie mieszkańcom oraz przedsiębiorstwom działającym na jej terytorium czterech swobód – przepływu osób, kapitału, towarów oraz usług. Istotny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie wspólnego rynku mają ujednolicone zasady opodatkowania podatkiem od wartości dodanej transakcji transgranicznych (VAT) realizowanych na terytorium Unii. Wprowadzenie tych reguł w 1993 r. miało na celu przede wszystkim zlikwidowanie wewnętrznych przepisów poszczególnych państw członkowskich, które naruszały konkurencję i zakłócały wolny przepływ towarów, a także zniesienie formalności i kontroli na granicach wewnętrznych.

Potrzeba reformy

Zasady opodatkowania transakcji transgranicznych, określane w chwili ich wprowadzania jako rozwiązania o charakterze przejściowym,

funkcjonują do dziś w zasadniczo niezmienionym kształcie. Mimo wielu reform system podatku od wartości dodanej obowiązujący w UE jest uznawany za przestarzały, nieuwzględniający rozwoju technologicznego, globalizacji i cyfryzacji gospodarki oraz zmian w sposobach prowadzenia przedsiębiorstw. Co więcej, jego wady mają znaczące skutki dla budżetów państw członkowskich Unii – z prowadzonych przez Komisję Europejską badań wynika, że tzw. luka w podatku VAT, definiowana jako różnica między oczekiwanymi dochodami z VAT a kwotą podatku faktycznie pobranego, wynosi ponad 150 mld euro rocznie. Szacuje się, że z tej ogólnej kwoty około 50 mld euro pochodzi z oszustw dokonywanych z wykorzystaniem transakcji transgranicznych.

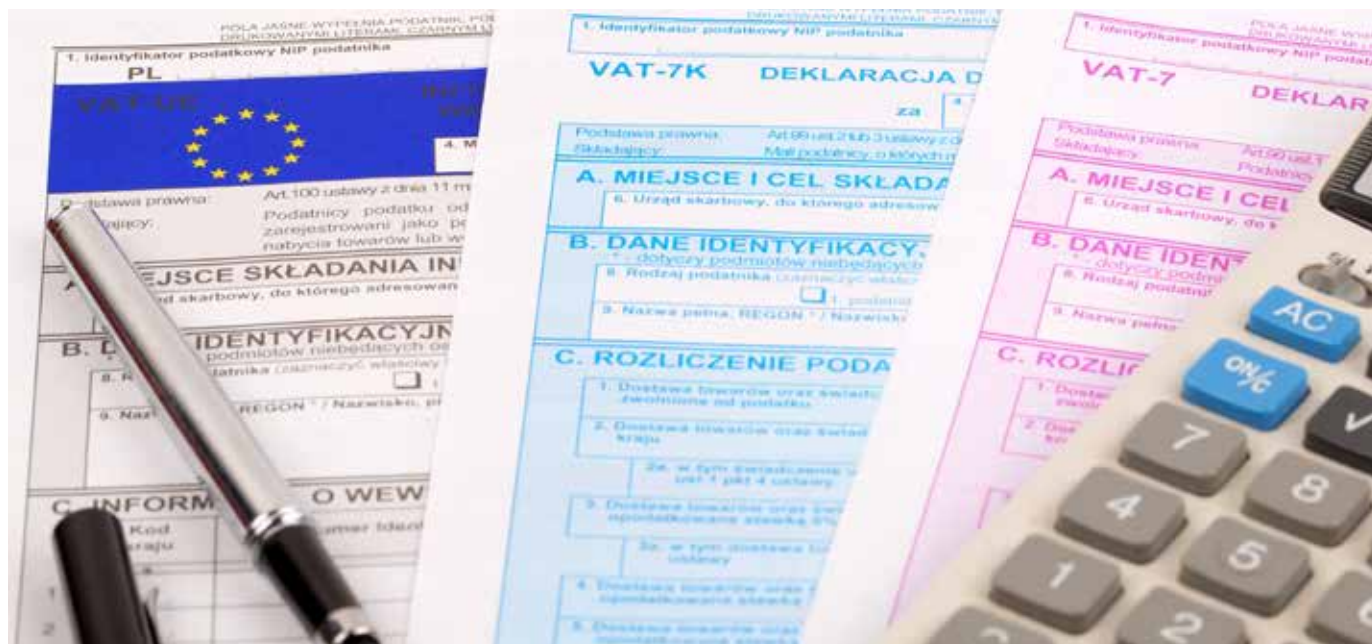
Z tych względów Komisja nieustannie nawołuje do przeprowadzenia reformy unijnego systemu VAT. Ogólne założenia reformy zostały przedstawione 7 kwietnia 2016 r. w komunikacie dotyczącym planu działania w sprawie VAT – w kierunku jednolitego obszaru VAT w UE¹. W dokumencie tym został nakreślony ogólny kierunek zmian wspólnego

systemu VAT, mających docelowo doprowadzić do utworzenia jednolitego unijnego obszaru VAT. Zgodnie z założeniami KE jednolity unijny obszar VAT powinien, poprzez rozwój jednolitego rynku, spowodować pobudzenie zatrudnienia, wzrostu gospodarczego, inwestycji oraz zwiększenie konkurencyjności, przyczynić się do pogłębienia integracji europejskiej. Ma on również służyć zniwelowaniu luki w podatku VAT oraz wspieraniu rozwoju przedsiębiorstw, handlu elektronicznego i gospodarki cyfrowej.

Propozycje reform

Od 2016 r. Komisja ogłosiła szereg założeń i propozycji reform systemu VAT, z których najistotniejsze przybrały postać następujących dokumentów (projektów dokumentów):

- 1) dyrektywa Rady (UE) 2017/2455 z 5 grudnia 2017 r. zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE i dyrektywę 2009/132/WE w odniesieniu do niektórych obowiązków wynikających z podatku od wartości dodanej

- w przypadku świadczenia usług i sprzedaży towarów na odległość;
- 2) wniosek Komisji z 21 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej [dalej: dyrektywa] w zakresie tymczasowego stosowania ogólnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami towarów i usług powyżej określonego progu;
 - 3) wniosek Komisji z 30 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 904/2010 w odniesieniu do środków wzmacniania współpracy administracyjnej w dziedzinie podatku od wartości dodanej;
 - 4) wniosek Komisji z 18 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę w zakresie procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw;
 - 5) wniosek Komisji z 18 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę w zakresie stawek podatku od wartości dodanej;
 - 6) wniosek Komisji z 25 maja 2018 r. w sprawie przyjęcia dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę w odniesieniu do okresu stosowania fakultatywnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami niektórych towarów i usług podatnych na oszustwa oraz mechanizmu szybkiego reagowania na oszustwa związane z podatkiem VAT;
 - 7) wniosek Komisji z 25 maja 2018 r. w sprawie przyjęcia dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę w zakresie wprowadzenia ostatecznych środków technicznych mających na celu stworzenie definitywnego systemu VAT w odniesieniu do opodatkowania handlu między państwami członkowskimi.

Zaproponowany przez Komisję plan reformy opiera się na czterech podstawowych filarach, które mają stanowić podstawy nowego jednolitego systemu VAT. Są to:

- 1) zwalczanie oszustw związanych z VAT;
- 2) upowszechnienie zasady miejsca przeznaczenia;
- 3) uproszczenie procedur rozliczania podatku VAT z tytułu transakcji transgranicznych;
- 4) wprowadzenie instytucji zaufanego podatnika.

Zwalczanie oszustw związanych z VAT

Głównym źródłem wyłudzeń podatku VAT są obecnie obowiązujące od wielu lat zasady dotyczące rozliczania transakcji wewnątrznijnych, sprowadzające się do konieczności zadeklarowania do celów VAT dwóch czynności opodatkowanych, tj.:

- a) **wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów** zwolnionej z opodatkowania podatkiem VAT w państwie dostawcy przy jednoczesnym zachowaniu przez dostawcę prawa do odliczenia VAT naliczonego przy nabyciu towarów będących przedmiotem takiej transakcji (w Polsce zwolnienie z opodatkowania zastąpiono opodatkowaniem według stawki 0%), oraz
- b) **wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów** opodatkowanego w państwie nabywcy, według stawek w nim obowiązujących, gdzie za pobór podatku odpowiada nabywca.

Taka konstrukcja rozliczania do celów podatku VAT handlu transgranicznego, a zwłaszcza faktyczny brak opodatkowania pierwszej czynności, stwarza możliwości zrealizowania fikcyjnych transakcji, których skutkiem są wyłudzenia nienależnych zwrotów podatku.

Chcąc przeciwdziałać temu procederowi, Komisja zaproponowała opodatkowanie transakcji wewnątrznijnych według takich samych zasad, jakie miałyby zastosowanie w obrocie krajowym, przy jednoczesnym utrzymaniu opodatkowania ich zgodnie z zasadą miejsca przeznaczenia (tj. według stawek państw członkowskich przeznaczenia). Propozycja ta w praktyce sprowadza się do przeniesienia na dostawcę obowiązku pobrania VAT należnego z tytułu wewnątrznijnej dostawy towarów, który będzie obliczany z zastosowaniem stawek VAT obowiązujących w państwie nabywcy. Zgodnie z założeniami reformy dostawca będzie odprowadzał pobrany od nabywcy podatek na rachunek organów podatkowych kraju pochodzenia towaru, a następnie administracja podatkowa przekaże go do kraju, w którym przedmiotowe towary czy usługi są konsumowane.

Szacuje się, że wdrożenie w życie powyższej propozycji zmian w przepisach spowoduje ograniczenie skali oszustw transgranicznych o ok. 80% (tj. ok. 40 mld euro rocznie). Biorąc pod uwagę fakt, że zaproponowana zmiana ma charakter rewolucyjny w odniesieniu do obecnie funkcjonujących przepisów, Komisja zaproponowała odroczenie wejścia w życie tych przepisów do połowy 2022 r. W związku z odsunięciem w czasie wejścia w życie omówionych rozwiązań oraz z uwagi na skalę wyłudzeń Komisja uznała za konieczne podjęcie jednoczesnych prac nad innymi inicjatywami, w szczególności nad pilnymi środkami mającymi na celu zwalczanie oszustw związanych z VAT oraz, co za tym idzie, eliminowanie luki w podatku VAT.

Jednym z takich pilnych środków, które zaproponowała Komisja w następstwie wniosków niektórych państw członkowskich, jest możliwość zezwolenia im na stosowanie tymczasowego ogólnego mechanizmu odwrotnego obciążenia (*General Reverse Charge Mechanism, GRCM*), co jest odstępstwem od podstawowych zasad obecnego systemu VAT. W przypadku podjęcia przez państwo członkowskie decyzji o stosowaniu GRCM obowiązek rozliczania do celów VAT określonych transakcji (o wartości przekraczających próg 10 000 euro na fakturę) ciążyłby na nabywcy towarów lub usług.

Możliwość wprowadzenia GRCM będzie uzależniona od spełnienia przez wnioskujące państwo członkowskie następujących kryteriów:

- 1) jego luka VAT powinna przewyższać średnią UE o 5 punktów procentowych;
- 2) udział przestępstw karuzelowych w jego luce VAT musi przekraczać 25%;
- 3) musi ono wykazać, że do walki z oszustwami karuzelowymi nie wystarczą środki konwencjonalne.

Komisja miałaby 3 miesiące na to, aby w świetle wskazanych kryteriów założyć lub odrzucić wniosek państwa członkowskiego o możliwość zastosowania GRCM mechanizmu. Możliwość stosowania GRCM wymaga nowelizacji dyrektywy 2006/112/WE. Obecnie trwają prace nad zmianami przepisów tego aktu prawnego, jednakże w tej chwili

nie ma pewności, czy, kiedy i jaką formę przyjmą nowe rozwiązania.

Jako inny krótkoterminowy środek zwalczający oszustwa KE zaproponowała zwiększenie współpracy administracyjnej pomiędzy państwami członkowskimi Unii oraz w relacjach z administracją podatkową państw trzecich, a także usprawnienie funkcjonowania europejskich administracji podatkowych.

Upowszechnienie zasady miejsca przeznaczenia

Zasada miejsca przeznaczenia, na podstawie której VAT jest regulowany w państwie członkowskim ostatecznej konsumpcji i naliczany według stawki właściwej dla tego kraju, jest powszechnie stosowana w transakcjach b2b (zarówno w odniesieniu do dostawy towarów, jak i świadczenia usług).

Przez długi czas zasada ta nie miała zastosowania w odniesieniu do usług świadczonych na rzecz konsumentów, czyli w transakcjach b2c. Jako zasadę podstawową przyjmowano opodatkowanie takich usług w państwie, w którym siedzibę/stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej ma usługodawca (zasada miejsca pochodzenia). Komisja podjęła i wciąż podejmuje wysiłki mające na celu upowszechnienie stosowania zasady miejsca pochodzenia jako bardziej odpowiadającej idei VAT jako podatku terytorialnego, należnego w państwie konsumpcji towarów i usług.

Pierwsze zmiany w tym zakresie weszły w życie 1 stycznia 2015 r. w odniesieniu do usług telekomunikacyjnych, nadawczych i elektronicznych świadczonych na rzecz ostatecznych konsumentów (podmiotów niebędących podatnikami) zlokalizowanych w Unii Europejskiej. Od tego czasu miejscem świadczenia tych usług jest miejsce, w którym usługobiorca (konsument) posiada siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu. Zgodnie z przyjętą 5 grudnia 2017 r. dyrektywą Rady (UE) 2017/2455 zasada miejsca przeznaczenia będzie miała zastosowanie także w odniesieniu do towarów sprzedawanych przez Internet. Zasada miejsca przeznaczenia nie będzie musiała być

stosowana przez startupy i firmy, których obroty transgraniczne są niewielkie (tj. nie przekraczają 10 tys. euro rocznie). Mogą one podjąć decyzję o stosowaniu krajowych regulacji dotyczących rozliczania VAT.

Upowszechnienie zasady miejsca przeznaczenia docelowo ma doprowadzić do bardziej sprawiedliwego podziału dochodów podatkowych z tytułu VAT między państwa członkowskie Unii.

Uproszczenie procedur rozliczania podatku VAT z tytułu transakcji transgranicznych

Wychodząc naprzeciw problemom przedsiębiorców dokonujących transakcji wewnątrzymiarowych, związanych głównie z koniecznością rejestracji na VAT w wielu państwach członkowskich, Komisja zaproponowała uproszczenie procedur rozliczania tych transakcji. Jego istotą jest możliwość rozliczania VAT za pośrednictwem tzw. punktów kompleksowej obsługi. Podatnicy będą mieli zatem możliwość składania deklaracji i opłacania VAT z tytułu wszystkich transakcji transgranicznych zrealizowanych w danym okresie za pomocą jednego portalu internetowego, w ich własnym języku, według tych samych zasad i urzędowych wzorów, które obowiązują w państwie ich siedziby. Następnie, w celu realizacji zasady miejsca przeznaczenia, administracje podatkowe poszczególnych państw członkowskich przekażą pobrany podatek należny do państw członkowskich ostatecznej konsumpcji towarów/usług.

Za pomocą punktów kompleksowej obsługi będą mogli rozliczać podatek VAT także przedsiębiorcy zajmujący się transgraniczną sprzedażą towarów przez Internet na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (konsumentów), a także, co wynika z najnowszego projektu zmiany dyrektywy, przedsiębiorcy mający siedzibę poza terytorium Unii, którzy będą chcieli prowadzić sprzedaż na rzecz innych przedsiębiorstw z Unii, pod warunkiem ustanowienia pośrednika w UE, który będzie w ich imieniu zajmował się rozliczaniem

VAT. Aktualnie podmioty te muszą się rejestrować na potrzeby VAT w każdym państwie członkowskim, na obszarze którego działają, co stanowi dla nich ogromne obciążenie administracyjne oraz generuje znaczące koszty.

W ramach upraszczania rozliczania podatku VAT z tytułu transakcji transgranicznych Komisja zaproponowała także uproszczenie zasad wystawiania faktur. Zgodnie z założeniami KE podatnicy dokonujący transakcji transgranicznych będą mogli wystawiać faktury zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie ich siedziby. Proponowana jest również rezygnacja z obowiązku składania do organów podatkowych wykazu transakcji transgranicznych zrealizowanych w danym okresie (tzw. informacji podsumowującej).

Instytucja zaufanego podatnika

Kolejna z propozycji Komisji zakłada wprowadzenie instytucji tzw. certyfikowanego (zaufanego) podatnika. Każdy podatnik, który ma siedzibę lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium UE, będzie mógł złożyć wniosek do organów podatkowych o przyznanie mu statusu „certyfikowanego podatnika”. Z propozycji Komisji wynika, że w tej sprawie decyzja organów podatkowych będzie uzależniona od spełnienia przez ubiegającego się poniższych kryteriów:

- brak poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów podatkowych i przepisów prawa celnego, jak również brak skazania za poważne przestępstwo związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy;
- wykazanie przez wnioskodawcę, iż posiada wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony poprzez system zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową, co umożliwi przeprowadzanie właściwych kontroli podatkowych, lub poprzez wiarygodną lub certyfikowaną ścieżkę audytu wewnętrznego;
- wypłacalność finansowa wnioskodawcy, którą uznaje się za udowodnioną,

gdy wnioskodawca ma dobrą sytuację finansową pozwalającą mu na wypełnianie zobowiązań, stosownie do rodzaju prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, lub gdy posiada gwarancje udzielone przez zakład ubezpieczeń lub inną instytucję finansową, lub przez inne wiarygodne gospodarczo osoby trzecie.

Statusu podatnika certyfikowanego nie uzyskają podatnicy objęci wspólnym systemem ryczałtu dla rolników, podatnicy objęci zwolnieniem dla małych przedsiębiorstw, podatnicy dokonujący dostaw towarów lub świadczenia usług, z tytułu których nie mają oni prawa do odliczenia VAT, a także podatnicy okazjonalnie dokonujący dostawy nowego środka transportu w rozumieniu art. 9 ust. 2 dyrektywy lub prowadzący okazjonalną działalność w rozumieniu art. 12 dyrektywy.

W przypadku dostawy towarów na rzecz certyfikowanego podatnika dokonywanej przez podatnika mającego siedzibę (stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, z którego dokonywana jest dostawa) w innym

państwie członkowskim Unii niż państwo, w którym VAT jest należny z tytułu tej dostawy, za pobór VAT, na zasadzie wyjątku od reguły ogólnej, będzie odpowiedzialny nabywca. Zgodnie z założeniami KE status „zaufanego podatnika” ma być wzajemnie honorowany przez wszystkie państwa członkowskie UE.

Kolejna propozycja Komisji dotyczy zwiększenia autonomii państw członkowskich w zakresie ustalania stawek VAT. Obecnie obowiązujące przepisy, które miały zagwarantować neutralność, prostotę i wykonalność systemu VAT, zostały ocenione jako skostniałe i nieuwzględniające zmian technologicznych i gospodarczych. Sposób zwiększenia swobody państw członkowskich w tym zakresie może być, zdaniem Komisji, osiągnięty na dwa sposoby:

- 1) poprzez rozszerzenie i regularny przegląd wykazu towarów i usług kwalifikujących się do objęcia stawkami obniżonymi;
- 2) poprzez zniesienie wykazu.

Pierwszy wariant zakłada utrzymanie minimalnej standardowej stawki VAT na poziomie 15% oraz dokonywanie regularnych przeglądów wykazu towarów

i usług, które mogą być objęte stawką obniżoną. Aktualizacja wykazu stawek byłaby dokonywana we współpracy z państwami członkowskimi. Drugi wariant zapewniałby jeszcze większą swobodę państw członkowskich w zakresie ustalania stawek VAT z uwagi na zniesienie wykazu towarów i usług, które mogą być objęte obniżonymi stawkami oraz likwidację minimalnej standardowej stawki VAT. Wybranie tego wariantu będzie wymagało wprowadzenia zabezpieczeń pozwalających na zapobieganie oszustwom i nieuczciwej konkurencji podatkowej w obrębie jednolitego rynku. W obydwu przypadkach obowiązujące obecnie stawki zerowe i obniżone zostałyby utrzymane.

Katarzyna Adamowicz

doradca podatkowy, starszy menedżer w Gekko Taxens

¹ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/action-plan-vat_en (dostęp: 19.06.2018 r.).

Zmiany w rozliczaniu VAT System VAT MOSS od 1 stycznia 2019 r.

Łukasz Karpiesiuk

System VAT MOSS (*Mini-One-Stop-Shop*, czyli Mały Punkt Kompleksowej Obsługi) jest szczególną procedurą dla podatników świadczących określonego typu usług w obrocie transgranicznym.

Dyrektywa VAT wiele miejsca poświęca temu, w którym państwie Unii Europejskiej należy opodatkować usługi świadczone pomiędzy podmiotami z poszczególnych państw członkowskich UE. Miejsce ich opodatkowania zależy przede wszystkim od tego, czy usługobiorca jest podatnikiem, czy też nie. Pierwszym krokiem do ustalenia,

gdzie należy opodatkować usługę, jest zatem weryfikacja statusu nabywcy. Usługodawca (sprzedawca) może przyjąć, że jego klient jest podatnikiem, jeżeli ten poda mu do celów transakcji swój numer identyfikacyjny VAT, który następnie sprzedawca zweryfikował w systemie wymiany informacji o VAT (*VAT Information Exchange System* – VIES, jako ważny i właściwy dla danego podmiotu. Z kolei jeżeli nabywca takiego numeru nie poda, a sprzedawca nie ma odmiennych informacji, może on przyjąć, że nie ma do czynienia z podatnikiem, tylko z konsumentem. W przypadku

usług telekomunikacyjnych, nadawczych i świadczonych drogą elektroniczną, których dotyczy system MOSS (definicja – por. poniżej), usługodawca może przyjąć takie domniemanie w każdym przypadku, w którym nie podano mu numeru identyfikacji VAT, a zatem także wtedy, kiedy z pozostałych danych wynika, że może to być przedsiębiorca.

Zgodnie z zasadami ogólnymi świadczenie usług unijnemu konsumentowi podlega opodatkowaniu VAT według zasad obowiązujących w miejscu siedziby usługodawcy. Dla przykładu,

jeżeli niemiecki podatnik świadczy usługę na rzecz polskiego konsumenta niebędącego podatnikiem VAT, to jest ona zazwyczaj opodatkowana w Niemczech jako państwie siedziby usługodawcy. Zgodnie z art. 58 dyrektywy VAT nie dotyczy to jednakże usług świadczonych elektronicznie – są one opodatkowane w państwie, w którym znajduje się siedziba (miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu) usługobiorcy. Zatem niemiecki podatnik świadczący usługi elektroniczne na rzecz polskiego konsumenta powinien rozliczyć podatek VAT od tej usługi w Polsce, czyli według polskiej stawki. To odstępstwo od zasady ogólnej było podyktowane troską o wyrównanie szans pomiędzy drobnym biznesem świadczącym usługi drogą elektroniczną a gigantami tego rynku. Duże przedsiębiorstwa międzynarodowe mogłyby bowiem wybierać sobie na siedzibę kraje z niższą stawką VAT, a przez to oferować konsumentom usługi tańsze dzięki arbitrażowi na stawkach VAT.

Niestety, reguła podyktowana troską o małych przedsiębiorców okazała się dla nich pod pewnym względem mocno problematyczna. Konieczność rozliczania podatku w państwie konsumenta oznaczałaby bowiem konieczność rejestracji danego podatnika dla celów VAT w tym państwie i składania tam deklaracji. Dla polskiego małego przedsiębiorcy sprzedającego usługi konsumentom brytyjskim rejestracja w charakterze podatnika w Wielkiej Brytanii i składanie tam deklaracji podatkowych, a także rozliczanie podatku mogłoby okazać się dużym utrudnieniem lub wręcz nieemożliwić prowadzenie działalności.

System MOSS

Aby rozwiązać tę kwestię, ustawodawca unijny wprowadził¹ tzw. system *Mini-One-Stop-Shop* (MOSS). Polega on na tym, że podatnicy świadczący usługi drogą elektroniczną w innych państwach UE **nie muszą** rejestrować się odrębnie w państwach swoich konsumentów i składać tam deklaracji na podatek VAT. W ramach **opcjonalnej** procedury MOSS mogą oni bowiem zdecydować, żeby zrobić to w **jednym** wybranym państwie członkowskim, w którym mają siedzibę lub stałe miejsce prowadzenia

działalności (tzw. państwo identyfikacji). I to w tym państwie przedsiębiorcy mogą składać jedną, specjalną deklarację VAT dotyczącą transakcji objętych zagranicznym podatkiem VAT i odprowadzać zagraniczny podatek należny z tego tytułu.

System ten ma zastosowanie do usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych oraz usług elektronicznych. Przez te ostatnie należy rozumieć usługi świadczone za pomocą Internetu lub sieci elektronicznej, których świadczenie ze względu na ich charakter jest zasadniczo zautomatyzowane i wymaga minimalnego udziału człowieka, a ich wykonanie bez wykorzystania technologii informacyjnej jest niemożliwe. Nie chodzi tu zatem o usługi, przy świadczeniu których jest wykorzystywana np. poczta elektroniczna dla celów komunikacji, tylko usługi, których bez technologii informacyjnych nie da się faktycznie wykonać. Chodzi zatem o usługi stron internetowych, gry mobilne, hosting internetowy itp. W praktyce system MOSS może być zatem stosowany przez dostawców gier mobilnych, e-booków, audiobooków, przy sprzedaży usług telekomunikacyjnych itd.

Podatnik polski – lub podatnik zagraniczny, który ma w Polsce stałe miejsce prowadzenia działalności i wybrał Polskę jako państwo identyfikacji – jest zobligowany do rejestracji w tym zakresie w II Urzędzie Skarbowym Warszawa-Śródmieście. Po wybraniu państwa identyfikacji nie jest możliwa jego zmiana przez kolejne dwa lata. Podatnik, który korzysta z systemu MOSS, składa elektroniczne deklaracje do wspomnianego urzędu w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po każdym kwartale, również jeżeli jest to dzień wolny od pracy. W tych deklaracjach podatnik jest zobowiązany wskazać sprzedaż usług w poszczególnych państwach, z określeniem stawek i kwot podatku VAT z tego tytułu oraz kwotę podatku należnego ogółem. Podatnik wpłaca do urzędu kwotę podatku zagranicznego należnego od usług ujętych w danej deklaracji.

Należy przy tym podkreślić, że podatnik, który jest zarejestrowany w systemie MOSS, musi w nim rozliczać **każdą** sprzedaż usług elektronicznych

poza krajem identyfikacji, niezależnie od limitów wartościowych rejestracji dla celów VAT w tym kraju. Decydując się na skorzystanie z systemu, podatnik będzie musiał zatem rozliczyć nawet pojedyncze transakcje transgraniczne, chociaż gdyby korzystał z systemu standardowego, mógłby być zwolniony z obowiązku rejestracji na VAT. Dla przykładu podatnik polski, który miał wielu klientów np. we Francji, mógłby chcieć skorzystać z systemu MOSS, żeby uprościć sobie działalność i nie musieć składać tam deklaracji podatkowych. Jeżeli jednak pojawiłyby się pojedyncze transakcje np. w Wielkiej Brytanii, to musiałby ustalić właściwą brytyjską stawkę VAT i rozliczyć te transakcje w systemie MOSS pomimo tego, że gdyby z tego systemu nie korzystał, mógłby być objęty zwolnieniem z obowiązku rejestracji w Wielkiej Brytanii ze względu na nieprzekroczenie progu obrotów.

Ponadto w ramach systemu MOSS podatnika obowiązują obecnie przepisy dotyczące fakturowania z kraju nabywcy, np. w zakresie treści faktury.

System MOSS, pomimo że był pomyślany jako uproszczenie, w praktyce bywał dosyć dolegliwy administracyjnie dla podatników. Musieli oni rozliczać nawet pojedyncze transakcje i śledzić przepisy podatkowe wielu obcych krajów unijnych w zakresie fakturowania, a także weryfikować mające tam zastosowanie stawki VAT. Często przekraczało to możliwości techniczne i organizacyjne przedsiębiorców, zwłaszcza tych mniejszych. Dodatkowym problemem był sztywny termin na złożenie deklaracji – do 20 dnia miesiąca po zamknięciu kwartału. W przypadku świadczenia usług drogą elektroniczną, często wiązało się to z koniecznością składania korekt deklaracji np. w przypadku reklamacji usług.

Poza tym szereg problemów rodziło samo ustalenie właściwego miejsca opodatkowania usługi. Zgodnie z przepisami powinna być opodatkowana w państwie, w którym mieszkał jej nabywca. W przypadku gdy kupował on usługę online w innym państwie niż państwo jego zamieszkania (np. korzystając z hotelowego wifi), ustalenie właściwego państwa opodatkowania usługi mogło zatem stanowić niemały

kłopot. Zgodnie z przepisami podatek musiał zgromadzić co najmniej dwa dowody miejsca zamieszkania, podczas gdy w opisywanej sytuacji adres wpisany przez użytkownika był inny niż ten wskazywany przez IP komputera, z którego usługę nabyto. Wiązało się to z nadmiernymi trudnościami dla sprzedawcy, który w celu opodatkowania transakcji we właściwym kraju musiał gromadzić dalszą dokumentację – np. sprawdzać państwo wydające kartę płatniczą, z której uregulowano rachunek, czy też innego rodzaju dowody.

Reforma systemu MOSS od 1 stycznia 2019 r.

W tym kontekście zdecydowano się na daleko idące uproszczenie dla podatników prowadzących działalność w małej skali, dokonując zarówno zmiany przepisów dyrektywy VAT², jak i rozporządzenia wykonawczego³. Po pierwsze, wprowadzono tzw. próg lokalizacji. Oznacza to, że w przypadku, gdy dany podatnik osiąga obroty z transakcji transgranicznych objętych potencjalnie systemem MOSS w wysokości **nie wyższej niż 10 000 euro netto** w danym lub poprzednim roku obrotowym, podatnik będzie mógł opodatkować takie transakcje według zasad obowiązujących w **kraju identyfikacji**.

Oznacza to, że polski podatnik, który sprzedaje usługi elektroniczne w UE i osiągnie z tego tytułu obroty poniżej 10 000 euro w danym roku, będzie mógł zastosować do nich właściwą krajową stawkę podatku VAT. Sprzedając np. e-booki klientom brytyjskim i holenderskim, przy tej skali obrotów, nie będzie już musiał ustalać właściwej w tych krajach stawki podatku VAT i wykazywać odrębnie obrotów w tych krajach oraz kwot holenderskiego i brytyjskiego podatku należnego – będzie mógł wykazać tę sprzedaż w standardowej polskiej deklaracji VAT według polskiej stawki podatku.

Co więcej, jeżeli podatnik jest objęty jednocześnie zwolnieniem podmiotowym z VAT (art. 113 ustawy o VAT), transakcje te również będą objęte zwolnieniem z tego podatku.

Dopiero po przekroczeniu limitu 10 000 euro w ciągu roku na transakcjach transgranicznych podatnik będzie zobowiązany albo do rejestracji w krajach swoich klientów, albo do rejestracji w systemie VAT MOSS i składania deklaracji za pośrednictwem II Urzędu Skarbowego Warszawa-Śródmieście.

Ponadto, począwszy od 2019 r., pewnym uproszczeniom ulegną wymogi w zakresie weryfikacji kraju nabywcy. Jak wcześniej wspomniano, obecnie, żeby podatnik mógł opodatkować usługę elektroniczną we właściwym państwie, musi co do zasady zgromadzić dwa zgodne dowody potwierdzające, z jakiego kraju faktycznie pochodzi nabywca usługi. Mogą to być:

- adres na fakturze,
- adres IP urządzenia usługobiorcy lub inna metoda geolokalizacji,
- dane rachunku bankowego, z którego dokonano zapłaty,
- kod karty SIM,
- lokalizacja łącza stacjonarnego,
- inne informacje istotne z handlowego punktu widzenia.

W określonych przypadkach przyjmowane są pewne domniemania. Przykładowo, jeżeli nabywca korzysta z łącza stacjonarnego, przyjmuje się, że mieszka on w państwie, w którym zainstalowano to łącze; w przypadku korzystania przez nabywcę z sieci komórkowej przyjmuje się, że mieszka on w państwie, w którym wydano kartę SIM, z której korzysta; przy stosowaniu podczas nabycia usługi z dekodera czy podobnych urządzeń miejscem zamieszkania jest to, gdzie znajduje się dekodery.

Od 2019 r. wystarczające będzie zastosowanie wyłącznie **jednego** dowodu spośród wyżej wymienionych. Uproszczenie to będzie miało szerszy zakres stosowania niż zwolnienie wspomniane wyżej – mogą je stosować podatnicy, których obroty z transakcji transgranicznych dotyczących usług elektronicznych nie przekraczają łącznie **100 000 euro netto rocznie**.

Co do samej weryfikacji, czy nabywcą usługi jest podatnik, czy też konsument, pozostanie w mocy uprzednio wprowadzone uproszczenie dla usług świadczonych drogą elektroniczną – mianowicie można przyjąć, że nabywca nie jest

podatnikiem, jeżeli nie poda dla celów transakcji swojego numeru identyfikacji VAT.

Wreszcie, również w zakresie do 10 000 euro obrotów transgranicznych, zostanie wprowadzone uproszczenie dotyczące zasad fakturowania. Poniżej tego progu podatnicy będą zobowiązani wyłącznie do stosowania reguł fakturowania obowiązujących w kraju identyfikacji. Podatnik polski będzie mógł zatem wystawić zagranicznemu klientowi fakturę zgodną z polskimi zasadami i nie będzie zobowiązany do weryfikacji, czy spełnia ona wymogi obowiązujące np. w Wielkiej Brytanii jako państwie siedziby usługobiorcy.

Międzynarodowe świadczenie usług elektronicznych, telekomunikacyjnych i nadawczych przez małych polskich podatników powinno zatem ulec znacznemu uproszczeniu po zaimplementowaniu wskazanych uproszczeń. Jedynym *de facto* dodatkowym obowiązkiem podatników, w porównaniu ze sprzedażą tych usług w kraju, będzie bowiem odrębne ewidencjonowanie sumarycznych obrotów na transakcjach transgranicznych w celu monitorowania momentu ewentualnego przekroczenia ww. progów. Poza tym opisane transakcje będą traktowane podatkowo analogicznie jak transakcje krajowe.

Łukasz Karpiesiuk

doradca podatkowy, specjalizuje się w doradztwie w zakresie VAT, ulg podatkowych i pomocy publicznej dla inwestorów zagranicznych w Polsce

¹ Zmiana wprowadzona art. 5 dyrektywy Rady 2008/8/WE z 12 lutego 2008 r. zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE (dyrektywa VAT) w odniesieniu do miejsca świadczenia usług (Dz.U. UE L 44 z 20.02.2008, s. 11).

² Zmiany wprowadzono Dyrektywą Rady (UE) 2017/2455 z 5 grudnia 2017 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE i dyrektywę 2009/132/WE w odniesieniu do niektórych obowiązków wynikających z podatku od wartości dodanej w przypadku świadczenia usług i sprzedaży towarów na odległość.

³ Zmiany wprowadzono Rozporządzeniem Wykonawczym Rady (UE) 2017/2459 z 5 grudnia 2017 r. zmieniającym rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 282/2011 ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej.

Nowe zasady opodatkowania VAT bonów towarowych

Implementacja przepisów UE

Adam Żądło

Od 1 stycznia 2019 r. zmianie ulegną zasady opodatkowania podatkiem VAT obrotu bonami towarowymi. Wynika to z opublikowanego w dniu 27 kwietnia 2018 r. na stronach Rządowego Centrum Legislacji projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług. Jednym z celów nowelizacji jest m.in. implementacja dyrektywy unijnej, która zmierza do ujednolicenia zasad stosowania podatku VAT w odniesieniu do bonów towarowych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Konieczność implementacji dyrektywy voucherowej

Opublikowany przez Ministerstwo Finansów projekt ustawy dostosowuje polskie prawo do dwóch dyrektyw unijnych – dyrektywy Rady (UE) 2016/1065 z dnia 27 czerwca 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w odniesieniu do bonów na towary lub usługi¹ (tzw. dyrektywy voucherowej), a także do dyrektywy Rady (UE) 2017/2455 z 5 grudnia 2017 r. zmieniającej tę samą dyrektywę w odniesieniu do niektórych obowiązków wynikających z podatku VAT w przypadku świadczenia usług i sprzedaży towarów na odległość². Pomimo faktu, że obowiązek implementacji dyrektywy voucherowej jest znany już prawie dwa lata, dopiero pod koniec kwietnia bieżącego roku Ministerstwo Finansów przygotowało projekt przepisów dostosowujących polskie przepisy do jej treści.

Sama dyrektywa została przyjęta z uwagą na zasygnalizowaną przez Komisję Europejską konieczność ustanowienia szczególnych przepisów mających zastosowanie do opodatkowania bonów na towary lub usługi podatkiem VAT. Jej celem jest zapewnienie pewnego i jednolitego podejścia oraz zachowanie spójności z zasadami ogólnego podatku

konsumpcyjnego, uniknięcie niespójności, zakłóceń konkurencji, podwójnego opodatkowania lub braku opodatkowania obrotu bonami towarowymi³. Jest to konieczne, gdyż część obowiązujących zasad rozliczania podatku VAT nie jest w dostatecznym stopniu jasna ani na tyle kompleksowa, aby móc zapewnić spójność w ocenie skutków podatkowych transakcji obejmujących bony towarowe lub usługowe. To z kolei wywołuje niepożądane skutki dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego Unii Europejskiej. Państwa członkowskie Unii Europejskiej zostały zobowiązane do stosowania regulacji od 1 stycznia 2019 r.

Dotychczasowa praktyka organów podatkowych

Obecnie zdaniem organów podatkowych bony towarowe nie stanowią towarów w rozumieniu VAT. Oznacza to w konsekwencji, że ich sprzedaż oraz nieodpłatne przekazywanie nie stanowi dostawy towarów w rozumieniu ustawy. Samo udostępnienie bonów przez organy skarbowe nie jest także kwalifikowane jako świadczenie usług, gdyż nie stanowi autonomicznego świadczenia⁴. Z tego względu sprzedaż bonów bądź ich nieodpłatne przekazanie w świetle aktualnej praktyki organów nie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT⁵. Obecna regulacja ustawy o VAT nie zawiera także definicji bonów ani też nie różnicuje ze względu na ich rodzaj. Z uwagi na brak definicji ustawowej organy podatkowe były zmuszone skonstruować własną definicję, zgodnie z którą bon stanowi rodzaj znaku legitymacyjnego upoważniającego do odbioru świadczenia, a zatem do otrzymania w oznaczonym terminie określonych towarów. Organy uznają zatem bon nie za towar, lecz swojego rodzaju kwit, którym można zapłacić za nabywane usługi i towary,

wobec czego w praktyce zastępuje on środki pieniężne, za które zwyczajowo w obrocie nabywa się towary.

Nowe definicje w ustawie o VAT

Jak wskazano w preambule do dyrektywy voucherowej, aby jasno określić, co stanowi bon na towary lub usługi do celów VAT oraz odróżnić bony od instrumentów płatniczych, konieczne jest zdefiniowanie bonów, które mogą występować w formie fizycznej lub elektronicznej, określając ich istotne cechy, w szczególności charakter uprawnienia, które wiąże się z danym bonem, oraz obowiązek przyjęcia go jako wynagrodzenia za dostawę towarów lub świadczenie usług⁶. Ze względu na powyższe dyrektywa sformułowała zarówno definicję samego bonu, jak i dwóch jego rodzajów, tj.:

- 1) bonu jednego przeznaczenia, tj. rodzaju bonu, w przypadku którego miejsce dostawy towarów lub świadczenia usług oraz VAT należny z tytułu tych towarów lub usług są znane w chwili jego emisji (tzw. *single-purpose vouchers* – SPV)⁷,
- 2) bonu różnego przeznaczenia, tj. bonu innego niż bon jednego przeznaczenia (tzw. *multi-purpose vouchers* – MPV)⁸.

Obecna regulacja ustawy o VAT, co już zostało wskazane, ani nie zawiera definicji bonów na towary i usługi, ani też nie różnicuje ich rodzajów. Z tego względu projekt ustawy przewiduje wprowadzenie do słowniczka pojęć ustawy o VAT kolejno definicji: bonu, bonu jednego przeznaczenia oraz bonu różnego przeznaczenia. Ustawa dodatkowo wprowadza także definicję pojęcia transferu bonu oraz emisji bonu, które nie zostały zdefiniowane w ramach dyrektywy⁹. Zgodnie z projektowanymi zmianami w krajowych przepisach ustawy o VAT

przez bon będzie należało rozumieć instrument w postaci bonu na towary lub usługi, z którym wiąże się obowiązek jego przyjęcia jako wynagrodzenia lub części wynagrodzenia za dostawę towarów lub świadczenie usług i w przypadku którego towary, które mają zostać dostarczone, lub usługi, które mają zostać wykonane, lub tożsamość potencjalnych dostawców lub usługodawców są wskazane w samym instrumencie lub określone w powiązanej dokumentacji, w tym w warunkach wykorzystania tego instrumentu¹⁰. Tak sformułowana definicja odpowiada definicji zawartej w dyrektywie. Ma ona na celu odróżnić bon od instrumentu płatniczego z uwagi na inne zasady opodatkowania. Jednocześnie w jej świetle za bon nie będą uznane bony dające posiadaczowi prawo do zniżki przy zakupie towarów lub usług, ale niedające mu prawa do otrzymania takich towarów lub usług. Zmiany nie będą także obejmować biletów za transport, biletów wstępu do kin, muzeów, znaczków pocztowych i tym podobnych¹¹.

W świetle nowych przepisów proponowana definicja bonu jednego przeznaczenia (SPV) nie będzie się różnić od de-

różnego przeznaczenia będzie uznawany bon inny niż bon jednego przeznaczenia, a więc niespełniający choćby jednego z warunków charakteryzujących bon SPV¹³. Będzie nim chociażby bon wystawiony przez podatnika – właściciela galerii handlowej, uprawniający do jego wykorzystania w każdym ze sklepów położonych na terenie galerii.

W słowniczku pojęć zawartym w ustawie o VAT dodano również definicję emisji bonu, przez którą należy rozumieć pierwsze wprowadzenie bonu do obrotu¹⁴, jak też definicję transferu bonu, przez który rozumie się emisję bonu oraz każde przekazanie tego bonu po jego emisji¹⁵.

Opodatkowanie VAT bonów SPV

Zgodnie z projektowanymi zmianami transfer bonu jednego przeznaczenia dokonany przez podatnika działającego we własnym imieniu uznaje się za dostawę towarów lub świadczenie

wprowadzenia bonu do obrotu, a więc tak jakby towary objęte bonem zostały przez podatnika dostarczone lub usługi objęte bonem zostały wykonane. Samo faktyczne przekazanie towarów lub faktyczne świadczenie usług w zamian za bon SPV nie będzie już z kolei uznawane za niezależną transakcję. Wynika to z faktu, że przy zakupie bonu konsument zapłacił już za dostawę towarów lub usług z uwzględnieniem podatku VAT. W przypadku faktycznego skorzystania z bonu SPV konsument nie będzie więc musiał zapłacić podatku VAT ponownie.

W przypadku gdy wynagrodzenie za towar bądź świadczenie usług będzie wyższe niż wartość bonu, a co za tym idzie, konsument zapłaci różnicę w formie pieniężnej lub innej, kwota nadwyżki, która nie zostanie pokryta bonem, będzie podlegać opodatkowaniu VAT na zasadach ogólnych. W takiej sytuacji w tej części po stronie sprzedawcy powstanie obowiązek podatkowy i zobowiązanie do rozliczenia podatku należnego według właściwej stawki.

W świetle zmian, jeżeli transfer bonu jednego przeznaczenia będzie dokonywany przez podatnika działającego w imieniu innego podatnika, uznawane będzie, że taki transfer stanowi dostawę towarów lub świadczenie usług, których ten bon dotyczy, dokonane przez tego innego podatnika. Ta sytuacja wystąpi w przypadku, gdy dystrybutor bę-

finicji zawartej w dyrektywie. Za bon jednego przeznaczenia (SPV) uznany będzie bon, w przypadku którego miejsce dostawy towarów lub świadczenia usług, których ten bon dotyczy, oraz kwota należnego podatku od towarów i usług z tytułu dostawy tych towarów lub świadczenia usług są znane w chwili emisji tego bonu¹². Takim bonem będzie więc np. bon na usługi wystawiony przez zakład kosmetyczny uprawniający do skorzystania z określonej usługi. Także projektowana definicja bonu różnego przeznaczenia odpowiada w pełni definicji z dyrektywy. Zgodnie z nią za bon

usług, których ten bon dotyczy. Zasada ta będzie stosowana zarówno do emisji bonu w rozumieniu przepisów, jak i każdego przekazania bonu już po jego emisji. Oznacza to, że podatnik będący emitentem bonu jednego przeznaczenia będzie zobowiązany do odprowadzenia należnego podatku VAT od pierwszego

dzie dokonywać sprzedaży bonu SPV w imieniu i na rachunek innego podmiotu, np. emitenta bonu. W takich sytuacjach prawo własności bezpośrednio ze zleceniodawcy (czyli np. emitenta bonu) przejdzie na jego nabywcę (czyli np. konsumenta bądź dalszego sprzedawcę działającego we własnym

imieniu i na własną rzecz). Obowiązek podatkowy obciąża więc nie dystrybutora (w stosunku do którego opodatkowaniu podlegać będzie wyłącznie usługa dystrybucji), lecz emitenta bonu.

Opodatkowanie VAT bonów MPV

Odmienne zasady opodatkowania będą się wiązać z emisją i transferem bonów różnego przeznaczenia. W przypadku bonów MPV podatek VAT pobrany zostanie dopiero, gdy zostaną dostarczone towary lub wykonane usługi, których dotyczy dany bon. Oznacza to, że inaczej niż w przypadku bonów SPV, wcześniejszy ich transfer nie będzie podlegał podatkowi VAT. Dopiero faktyczne przekazanie towarów lub faktyczne wyświadczenie usług w zamian za bon różnego przeznaczenia będzie podlegać podatkowi VAT. Każde jego wcześniejsze przekazanie, np. konsumentowi lub dystrybutorowi, pozostanie neutralne podatkowo. Dotyczyć to będzie więc sytuacji, w których własność bonu przechodzi na przykład z emitenta na dystrybutora działającego w imieniu i na rachunek własny lub bezpośrednio na konsumenta. W przypadku gdy transferu bonu różnego przeznaczenia będzie dokonywać podatnik inny niż podatnik faktycznie przekazujący towar bądź świadczący usługę, opodatkowaniu podatkiem VAT będą podlegać usługi pośrednictwa oraz inne usługi, które można wskazać (zidentyfikować), takie jak usługi dystrybucji lub promocji dotyczące tego bonu. Usługi te będą opodatkowane na zasadach ogólnych.

Podstawa opodatkowania w przypadku bonów SPV i MPV

Podstawa opodatkowania z tytułu sprzedaży bonów jednego przeznaczenia, a więc bonów podlegających opodatkowaniu z momentem emisji i transferu, zarówno przez emitenta, jak i przez dystrybutora działającego w imieniu własnym, jest określana z zastosowaniem ogólnych zasad zawartych w art. 29a ustawy o VAT. Oznacza

to, że podstawą opodatkowania będzie wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży.

W przypadku bonów MPV podstawa opodatkowania z tytułu dostawy towarów lub świadczenia usług dokonanych w zamian za bon różnego przeznaczenia realizowany w całości w odniesieniu do tego bonu będzie z kolei równa:

- 1) wynagrodzeniu zapłaconemu za ten bon pomniejszonemu o kwotę podatku związaną z dostarczonymi towarami lub świadczonymi usługami, lub
- 2) wartości pieniężnej wskazanej na tym bonie lub w powiązanej dokumentacji, pomniejszonej o kwotę podatku związaną z dostarczonymi towarami lub świadczonymi usługami – w przypadku gdy informacje dotyczące tego wynagrodzenia są niedostępne.

Oznacza to, że w przypadku gdy konsument zapłaci za towar lub usługę w całości za pomocą bonu różnego przeznaczenia, jako podstawę opodatkowania w odniesieniu do tego bonu będzie należało przyjąć wynagrodzenie płacone za ten bon przez konsumenta, przy czym wynagrodzenie powinno zostać pomniejszone o kwotę podatku VAT. Odzwierciedla to zasadę wyrażoną w motywie drugim preambuły dyrektywy voucherowej. Zgodnie z nią pobór podatku VAT powinien następować tak, by zachować spójność z zasadami ogólnego podatku konsumpcyjnego dołącznie proporcjonalnego do ceny towarów i usług. Jeżeli przedsiębiorca nie będzie dysponował informacjami o tym, jakie wynagrodzenie zostało zapłacone przez konsumenta za bon MPV, podstawa opodatkowania równa będzie wartości pieniężnej wskazanej na tym bonie (lub w powiązanej z nim dokumentacji), pomniejszonej o kwotę VAT od dostawy towarów lub świadczenia usług.

Podobne zasady ustalania podstawy opodatkowania znajdą zastosowanie w przypadku częściowej realizacji bonu. W takiej sytuacji podstawą opodatkowania będzie tylko część wykorzystana, pomniejszona o wartość podatku. Możliwa jest także sytuacja, w której zrealizowana zostanie wartość całego bonu, przy czym wartość dostarczonych towarów

lub świadczonych usług będzie wyższa niż wartość bonu i różnica ta będzie regulowana w inny sposób niż za pośrednictwem bonu, najczęściej w formie pieniężnej. W takiej sytuacji do kwoty przewyższającej wartość znajdą zastosowanie ogólne zasady opodatkowania wyrażone w art. 29a ust. 1 ustawy o VAT.

Opodatkowanie podatkiem VAT bonów niezrealizowanych

W przypadku bonów jednego przeznaczenia obowiązek zapłaty podatku VAT, co zostało już wskazane, powstaje w momencie transferu bonu. Z tego też względu jego niezrealizowanie przez konsumenta w określonym terminie ważności nie wywołuje dodatkowych konsekwencji podatkowych. Inaczej w świetle projektowanych zmian sytuacja wygląda w przypadku bonów różnego przeznaczenia, których transfer nie wiąże się z obowiązkiem rozliczenia podatku VAT. Zgodnie z projektowanymi przepisami w przypadku utraty ważności bonu różnego przeznaczenia, a co za tym idzie, w sytuacji braku jego zrealizowania przez konsumenta końcowego, po stronie podmiotu, który wyemitował bon, powstaje obowiązek zapłaty podatku VAT z tytułu usługi gotowości do realizacji dostawy towarów lub świadczenia usług, których ten bon dotyczy na rzecz ostatniego posiadacza bonu.

Co istotne, przepisy dyrektywy voucherowej nie regulują sytuacji, w których bon różnego przeznaczenia nie zostaje zrealizowany przez konsumenta końcowego w terminie ważności bonu, a wynagrodzenie otrzymane za taki bon zatrzymuje sprzedawca. W ocenie Ministerstwa Finansów okoliczność, że kwestia ta nie została uregulowana w dyrektywie, nie oznacza jednak, że poszczególne państwa członkowskie nie mogą wprowadzić własnych regulacji mających na celu ograniczenie strat we wpływach z tytułu podatku VAT. Ponadto zdaniem projektodawcy w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest dopuszczalne opodatkowanie otrzymanego wynagrodzenia w przypadku, gdy nie doszło do faktycznego (fizycznego) wykonania świadczenia. W takim

przypadku za świadczenie zostaje uznane udostępnienie możliwości wykonania konkretnego świadczenia, a nie sam fakt jego wykonania. Zgodnie z projektowanymi zmianami obowiązek VAT powstanie w takim przypadku z chwilą upływu terminu ważności bonu różnego przeznaczenia. Obecnie projekt znajduje się na etapie konsultacji. Nie wyklucza to więc sytuacji, że ostateczna treść uchwalonej ustawy będzie się różnić od obecnego projektu w zakresie postanowień, które nie wynikają z dyrektywy, tak jak chociażby w zakresie powyższej zasady opodatkowania bonów

niezrealizowanych. Przepisy wprowadzane projektowaną ustawą znajdą zastosowanie dopiero do bonów wyemitowanych po 1 stycznia 2019 r.

Adam Żądło

aplikant radcowski, autor bloga
www.spolkiosobowe.pl

¹ Dz.Urz. UE L 177/9 z 01.07.2016 r.

² Dz.Urz. UE L 348/7 z 29.12.2017 r.

³ Motyw 2 preambuły do dyrektywy 2016/1065.

⁴ Tak np. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 13.10.2017 r., 0111-KDI-B3-1.4012.384.2017.1.Cz.

⁵ Tak np. Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z 05.01.2017 r., sygn. 2461-IBPP1.4512.748.2016.2.MG.

⁶ Motyw 6 preambuły do dyrektywy 2016/1065.

⁷ Art. 1 pkt 1 dyrektywy 2016/1065 (dodawany art. 30a pkt 2 dyrektywy 2016/112/WE).

⁸ Art. 1 pkt 1 dyrektywy 2016/1065 (dodawany art. 30a pkt 3 dyrektywy 2016/112/WE).

⁹ Art. 1 pkt 1 projektu ustawy.

¹⁰ Dodany pkt 38 w art. 2 ustawy o VAT.

¹¹ Motyw 5 do dyrektywy 2016/1065.

¹² Dodany pkt 40 w art. 2 ustawy o VAT.

¹³ Dodany pkt 41 w art. 2 ustawy o VAT.

¹⁴ Dodany pkt 39 w art. 2 ustawy o VAT.

¹⁵ Dodany pkt 42 w art. 2 ustawy o VAT.

Konstytucja biznesu

Nowe ułatwienia dla przedsiębiorców

Magdalena Podgórska

Konstytucja biznesu to zbiór ustaw, które zostały wprowadzone w celu gruntownej zmiany przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej w ramach pakietu „**100 Zmian dla Firm**”, opracowanego przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii. Ostatecznie wszedł on w życie 30 kwietnia 2018 r.

Pakiet został wprowadzony w celu zmiany najbardziej uciążliwych przepisów utrudniających prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce. Chodzi m.in. o:

- podniesienie progu przychodów, powyżej których firma jest zobowiązana prowadzić pełną księgowość z kwoty 1,2 mln euro do 2 mln euro;
- zniesienie obowiązku posiadania państwowego egzaminu do obsługi wielu maszyn w branży budowlanej;
- ułatwienia w odzyskiwaniu długów dla przedsiębiorców m.in. poprzez wprowadzenie nowych przepisów dotyczących pozwów zbiorowych czy obowiązek wpisywania do ksiąg wieczystych sądowych zakazów zbywania nieruchomości;
- wprowadzenie możliwości dokonywania jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w wysokości do 100 tys. zł rocznie;
- odliczanie od podstawy opodatkowania 100% wydatków przeznaczonych

na badania i rozwój (w przypadku centrów badawczo-rozwojowych do 150%);

- nowe przepisy dotyczące kontroli, np. w wyniku nowej kontroli skarbowej nie mogą zostać podważone ustalenia ostatniej.

Co jest najważniejsze dla przedsiębiorców w Konstytucji biznesu?

W ramach Konstytucji biznesu zostały wprowadzone ustawy:

- ustawa – Prawo przedsiębiorców,
- ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (ustawa o CEIDG),
- ustawa o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców,
- ustawa o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz
- przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej.

Najistotniejszym aktem prawnym z punktu widzenia osób prowadzących działalność gospodarczą lub tych, które planują ją rozpocząć, jest ustawa – Prawo przedsiębiorców¹. Zostały w niej zawarte podstawowe przepisy dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej. Ustawa ta wdrożyła dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r.² dotyczącą usług na rynku wewnętrznym. Oczywiście regulacje zawarte w ustawie – Prawo przedsiębiorców w dużej mierze powielają przepisy poprzedniej ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej³, uchylonej w dniu wejścia w życie przepisów Konstytucji biznesu. W nowym akcie prawnym zostały jednak zawarte także zupełnie nowe regulacje, które mają ułatwić podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej. Warto wymienić najciekawsze z nich.

Definicja przedsiębiorcy

Zgodnie z nową definicją przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.

działalności osoby te nie muszą płacić składek społecznych ZUS. Trzeba zaznaczyć, że ulga na start nie zwalnia z obowiązku opłacania comiesięcznej składki zdrowotnej, która obecnie wynosi ok. 320 zł. Warto w tym miejscu podkreślić, że nieopłacanie składki społecznej oznacza, że w razie wypadku czy choroby przedsiębiorcy nie będzie przysługiwał zasiłek czy renta. Opłacanie składki zdrowotnej daje natomiast gwarancję bezpłatnego leczenia w ramach NFZ.

Warto pamiętać, że ulga na start jest prawem, a nie obowiązkiem. Oznacza to, że można z niej zrezygnować, jednak przy rozkręcaniu biznesu, szczególnie przez mikroprzedsiębiorców, skorzystanie z niej jest faktycznie znaczącą oszczędnością. Ponadto po wskazanych 6 miesiącach przedsiębiorca może korzystać z preferencyjnej stawki składki społecznej ZUS przez kolejne 24 miesiące.

Nowy termin zawieszania działalności gospodarczej

Nadal obowiązuje zasada, że zawieszając działalność gospodarczą, przedsiębiorca nie jest zobowiązany do płacenia składek ZUS, zarówno społecznych, jak i zdrowotnych. Jednak obecnie działalność można zawiesić bezterminowo – wcześniej można było to zrobić tylko na 24 miesiące. Natomiast wznowić działalność można automatycznie, zgodnie z datą podaną przez przedsiębiorcę we wniosku, bez konieczności składania dodatkowo aktualizującego wniosku CEIDG-1.

Nowe zasady przeprowadzania kontroli przedsiębiorców

Obecnie wprowadzone przepisy określają, że kontrola ma być przeprowadzona po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej, a w przypadku stwierdzenia konieczności przeprowadzenia kontroli ma być ona jak najmniej uciążliwa dla przedsiębiorcy. W zakresie porozumiewania się pomiędzy urzędem a kontrolowanym wprowadzono pierwszeństwo

Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Obecna definicja różni się od poprzedniej tym, że został z niej usunięty fragment o konieczności wykonywania działalności gospodarczej we własnym imieniu. Jednak warunek ten został zawarty w definicji działalności gospodarczej, która musi być działalnością: zorganizowaną, zarobkową, wykonywaną we własnym imieniu i w sposób ciągły. Zgodnie z nową ustawą działalnością gospodarczą nie jest działalność nieewidencjonowana, czyli wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia i która nie wykonywała działalności gospodarczej przez ostatnie pięć lat.

Natomiast zgodnie z prawem Unii Europejskiej przedsiębiorstwem jest każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną oraz źródła finansowania⁴. W prawie unijnym nie rozdziela się pojęć przedsiębiorcy i przedsiębiorstwa, a działalność gospodarcza to działalność polegająca na oferowaniu towarów i/lub usług na określonym rynku. Zakres pojęcia działalności gospodarczej jest szerszy niż w polskim prawie, ponieważ obejmuje nawet taką działalność, która nie ma charakteru zarobkowego czy też nie jest prowadzona w sposób ciągły lub zorganizowany.

Działalność bez rejestracji

Od początku obowiązywania przepisów ustawy – Prawo przedsiębiorców osoby osiągające przychody wynoszące maksymalnie połowę minimalnego wynagrodzenia, czyli w 2018 r. ok. 1050 zł miesięcznie, nie mają obowiązku rejestrowania swojej działalności. Oznacza to, że nie muszą prowadzić ewidencji swoich przychodów i płacić składek na ZUS. Jest to dobre rozwiązanie dla tych, którzy osiągają dochody prowadząc dorywczą działalność na własny rachunek i chcieliby wyjść z tzw. szarej strefy. Chodzi np. o opiekunów dzieci, osoby udzielające korepetycji, fachowców wykonujących np. drobne naprawy lub usługi kosmetyczne czy osoby sprzedające przez internet przedmioty o niskiej wartości. Jednak po przekroczeniu wskazanego progu przychodu osoby, które je osiągają, są zobowiązane w ciągu 7 dni zarejestrować działalność gospodarczą.

Ulga na start

Osoby z przychodami z działalności wyższymi niż 1050 zł miesięcznie, czyli te, które mają obowiązek zarejestrować swoją działalność gospodarczą, mogą skorzystać z innej preferencji podatkowej, czyli z tzw. ulgi na start. Zgodnie z nią przez pierwsze pół roku prowadzenia

komunikacji e-mailem lub telefonicznie; wezwanie przedsiębiorcy do osobistego stawiennictwa ma być wystawiane tylko w ostateczności. Do tej pory było ono powszechnie stosowane zarówno przy wezwaniu na przesłuchanie, jak i w celu przedstawienia dokumentów. Czas trwania kontroli jest ograniczony; zostały utrzymane podstawowe maksymalne okresy prowadzenia kontroli w jednym roku kalendarzowym u poszczególnych typów organizacyjnych przedsiębiorstw, czyli w mikroprzedsiębiorstwach – 12 dni roboczych, w małych przedsiębiorstwach – 18 dni roboczych, w średnich przedsiębiorstwach – 24 dni robocze oraz w pozostałych przedsiębiorstwach – 48 dni roboczych. Jednocześnie zmodyfikowano podstawy przedłużenia kontroli – jest to możliwe, jeżeli w toku kontroli zostanie ujawnione zaniżenie zobowiązania podatkowego w wysokości przekraczającej równowartość 10% kwoty zadeklarowanego zobowiązania podatkowego, jednak nie niższej niż 500 zł, lub zawyżenie straty w wysokości przekraczającej równowartość 50% kwoty zadeklarowanej straty, jednak nie niższej niż 2500 zł, albo w przypadku ujawnienia, że nie została złożona deklaracja podatkowa pomimo takiego obowiązku. W przypadku przekroczenia uprawnień przez organy kontroli przedsiębiorca może korzystać z katalogu przysługujących mu roszczeń. Jeśli poniósł on szkodę na skutek przeprowadzenia czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów prawa w zakresie kontroli działalności gospodarczej, przysługuje mu odszkodowanie. Dochodzenie roszczenia następuje w trybie określonym w Kodeksie cywilnym⁵.

Zniesienie obowiązku posługiwania się numerem REGON

Od wejścia w życie nowych przepisów w kontaktach z urzędami przedsiębiorcy będą posługiwać się głównie numerem NIP. Z kolei numer REGON, który został stworzony głównie do celów statystycznych, ma być zlikwidowany. Jednakże zaprzestanie stosowania tego numeru będzie następowało stopniowo i trzeba liczyć się z tym, że niektóre instytucje nadal będą wymagały wpisania go w swoich formularzach.

Co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone

Zgodnie z tą zasadą przedsiębiorca ma korzystać z domniemania uczciwości. Służyć temu ma ustanowienie katalogu praw i obowiązków przedsiębiorców oraz zasad dla urzędów określających wytyczne interpretacyjne prawa gospodarczego. Chodzi m.in. o zasadę, że urzędnikom wolno będzie podejmować jedynie takie działania, które są konieczne do zamierzonego celu lub równego traktowania wszystkich przedsiębiorców.

Rozstrzygnięcie wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy oraz przyjazna interpretacja przepisów

Powyższe zasady zostały wprowadzone w celu podkreślenia partnerskich stosunków pomiędzy przedsiębiorcami i administracją publiczną.

Zasady te mają znaleźć zastosowanie wtedy, kiedy po przedstawieniu wszystkich dostępnych dowodów w dalszym ciągu będą istniały niejasności lub wątpliwości dotyczące oceny stanu faktycznego. W takiej sytuacji niedające się usunąć wątpliwości natury faktycznej rozstrzygane będą na korzyść przedsiębiorcy, a przyjazną interpretację przepisów będzie można zastosować wówczas, gdy dany przepis prawa pozostawia pole do zastosowania tzw. luzu interpretacyjnego.

Obecnie interpretacja przepisów prawnych powoduje sporo trudności zarówno dla obywateli, jak i dla organów administracji publicznej czy nawet sądów rozpatrujących dane sprawy. Zasady rozstrzygania wątpliwości faktycznych na korzyść podatnika – *in dubio pro tributario* – wprowadzono już wcześniej do prawa podatkowego, a także procedury karnej. Natomiast przyjazna interpretacja przepisów to nic innego, jak koronna reguła demokratycznego państwa prawa *in dubio pro reo*, mającego swoje

źródło w art. 2 Konstytucji, czyli tzw. zasadzie państwa prawnego. Jednak dobrze, że została podkreślona także w nowej ustawie – Prawo przedsiębiorców, i nie ma wątpliwości, że powinna być stosowana w szczególności w trakcie postępowań przed organami publicznymi, których przedmiotem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku lub odebranie bądź ograniczenie uprawnienia.

Publikacja objaśnień prawnych dla skomplikowanych przepisów

W tym obszarze chodzi o urzędowe wyjaśnienia przepisów dotyczących prowadzenia biznesu. Takie opinie prawne wydawane są przez ministrów oraz te organy, które są upoważnione do opracowywania projektów aktów prawnych. Objaśnienia będą wydawane z urzędu lub na wniosek Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców.

Szybsze załatwianie spraw urzędowych

Powyższe ma być możliwe dzięki wprowadzeniu takich nowych zasad jak:

- milczące załatwienie sprawy w przypadku występowania o wydanie zezwolenia,
- zakaz uzależniania rozstrzygnięcia sprawy od dostarczenia oryginału dokumentu lub poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii lub tłumaczenia,
- nakaz przyjmowania pism i wniosków niekompletnych,
- zakaz żądania dokumentów i ujawniania danych, które nie są wymagane przepisami, lub takich, do których dany organ ma dostęp.

Nowe przepisy dotyczące prokury

Ta zasada oznacza, że **każdy** przedsiębiorca może ustanowić swojego

naruszyło prawo lub interes przedsiębiorcy. Instytucje, do których wystąpi rzecznik, będą musiały m.in. informować go o podjętych działaniach lub zajęтым stanowisku oraz udzielić mu wyjaśnień.

Uregulowania dotyczące przedsiębiorców zagranicznych

Ponadto Konstytucja biznesu ujednoliciła przepisy dotyczące przedsiębiorców cudzoziemców i w zależności od ich obywatelstwa podzieliła ich na następujące grupy/kategorie:

- osoby zagraniczne z państw członkowskich UE, które mogą prowadzić działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak Polacy;
- obywatele spoza państw UE i EFTA – ta grupa, aby móc prowadzić działalność na takich samych zasadach jak Polacy, będzie musiała spełnić dodatkowe kryteria dotyczące ich związku z Polską, czyli np. mieć zezwolenie na pobyt stały, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenie na pobyt czasowy udzielone m.in. w związku z nauką, status uchodźcy czy ważną Kartę Polaka;
- obywatele spoza państw UE i EFTA nieposiadający związku z Polską – ci przedsiębiorcy będą mogli prowadzić firmę tylko w określonej formie prawnej, jaką jest spółka komandytowa, komandytowo-akcyjna, z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjna.

prokurenta. Dla porządku warto przypomnieć, że prokura jest to szczególny sposób pełnomocnictwa, którego udzielić może każdy przedsiębiorca podlegający wpisowi do rejestru przedsiębiorców. Zakres prokury określają szczegółowe przepisy. Są to m.in. czynności sądowe i pozasądowe związane z prowadzeniem firmy, a także inne czynności prawne.

Do 30 kwietnia prokura podlegała wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). W związku z tym udzielać jej mogli wyłącznie przedsiębiorcy, którzy figurowali w tym rejestrze, czyli m.in. spółki osobowe i kapitałowe. Obecnie Konstytucja biznesu przewiduje możliwość prokury również dla jednoosobowych działalności gospodarczych poprzez wpisanie do CEIDG swojego pełnomocnika. Dzięki temu nie ma konieczności każdorazowego przedstawiania dokumentu pełnomocnictwa przy załatwianiu spraw. Informacja w CEIDG o pełnomocniku jest równoznaczna

z udzieleniem pełnomocnictwa na piśmie i musi być honorowana przez organy administracji publicznej.

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców

Inną inicjatywą jest powołanie instytucji mającej dbać o interesy osób prowadzących działalność gospodarczą – Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Rzecznikiem może zostać osoba bezpartyjna, która przynajmniej przez 5 lat sama była przedsiębiorcą, reprezentowała przedsiębiorców lub tworzyła czy stosowała prawo gospodarcze. Rzecznik ma za zadanie m.in. opiniowanie projektów ustaw dotyczących interesów firm oraz przyjmowanie wniosków od przedsiębiorców i ich organizacji. Będzie się można do niego zwrócić z prośbą o pomoc prawną, jeśli działanie lub zaniechanie organu administracji publicznej

Magdalena Podgórska

wieloletni pracownik administracji skarbowej, obecnie przedsiębiorca

¹ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz. 646).

² Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.Urz. UE L 376 z 27.12.2006 r.).

³ Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1807).

⁴ Orzeczenie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-41/90 Hofner i Elser przeciwko Macrotron GmbH, Zb. Orz. TS 1991, S.I-1979.

⁵ Ustawa z dnia 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny, Dz.U. z 2014 r. poz. 121, art. 4171.

Sojusz Pacyfiku, cz. I

Przykład Chile

Barbara Kluza

Sojusz Pacyfiku (SP) powstał w kwietniu 2011 r. na mocy deklaracji z Limy ustanawiającej porozumienie handlowe. Najistotniejszym dokumentem regulującym funkcjonowanie SP jest traktat założycielski Sojuszu Pacyfiku (*Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico*), podpisany 6 czerwca 2012 r. w Antofagasta w Chile przez prezydentów Chile, Kolumbii, Meksyku i Peru. Kraje członkowskie SP muszą być państwami demokratycznymi, przestrzegającymi praworządności i praw człowieka, a także gwarantować podstawowe wolności swym obywatelom (art. 2). Jak określono w różnych oświadczeniach SP, głównym celem tej nowej grupy regionalnej jest zbudowanie strefy głębokiej integracji gospodarczej, w tym poszerzanie obszarów swobodnego przepływu towarów, usług, kapitału i ludzi. Uzupełniające porozumienie (*Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico*), które zostało podpisane w Cartagenie w lutym 2014 r. i weszło w życie w maju 2016 r., ustaliło zniesienie taryf celnych na 92% handlu pomiędzy tymi krajami. Pozostałe 8% taryf, które mają zastosowanie do sektorów wrażliwych politycznie – np. rolnictwo, tekstylia i odzież – będzie stopniowo usuwane przez okres od 3 do 7 lat. Dla niewielkiego odsetka tych produktów może to potrwać maksymalnie 17 lat.

Sojusz Pacyfiku dzisiaj

Po 7 latach od powołania Sojuszu postęp w integracji gospodarek krajów SP wygląda następująco:

- zliberalizowano wymianę handlową między państwami członkowskimi;
- stworzono wspólny największy w regionie rynek giełdowy MILA (*Mercado Integrado Latinoamericano*);
- zniesiono obowiązek wizowy dla obywateli państw członkowskich SP, przyczyniając się tym do rozwoju

turystyki regionalnej oraz pobudzając ich gospodarki;

- ujednolicono regulacje i wyeliminowano bariery o charakterze fiskalnym dla suplementów dietetycznych i produktów farmaceutycznych;
- poczyniono postęp w pracach nad stworzeniem zintegrowanego systemu VUCE (*Ventanillas Únicas de Comercio Exterior*), umożliwiającego m.in. uzyskanie w każdym z państw zdigitalizowanego certyfikatu fitosanitarnego, uznawanego przez państwa członkowskie SP.

Zgodnie z Deklaracją z Santiago de Cali, gdzie w czerwcu 2017 r. odbył się ostatni szczyt państw Sojuszu, najważniejsze kierunki dalszych działań to m.in.:

- zmniejszanie kosztów oraz przyspieszenie procedur odpraw celnych, tak by możliwa była 100-procentowa liberalizacja wymiany handlowej między państwami członkowskimi SP do 2030 r., a także maksymalne skrócenie czasu wymaganego do dokonania odprawy przez eksporterów z 30 do 2 dni;
- finalizacja projektów służących stworzeniu w pełni zdigitalizowanego systemu w handlu zagranicznym, obejmującego m.in. wydawanie świadectw pochodzenia towaru, wzajemne uznawanie podpisów elektronicznych oraz elektroniczne deklaracje celne;
- stworzenie programu stypendialnego przeznaczonego dla 9000 studentów kierunków ICT z państw członkowskich SP.

Kraje członkowskie SP posiadają istotny potencjał gospodarczy. Łącznie tworzyłyby ósmą co do wielkości gospodarkę świata liczoną według PKB i siódmą pod względem wielkości eksportu. Jako całość kraje SP:

- reprezentują 37% ludności oraz 35% nominalnego PKB (38% wg PPP) Ameryki Łacińskiej,

- odpowiadają za 46% eksportu z Ameryki Łacińskiej oraz 50% importu,
- pozyskały 47% bezpośrednich inwestycji zagranicznych Ameryki Łacińskiej (BIZ) w 2013 r. oraz 43% w 2014 r.

W ramach SP największą gospodarką jest Meksyk – odpowiada za 57% populacji SP, 61% PKB SP i 70% eksportu SP.

Większość państw Unii Europejskiej, a także m.in. Chiny, USA, Japonia, Australia, Kanada, Nowa Zelandia, Argentyna, Urugwaj, Paragwaj, Korea Płd., Turcja, Maroko, Indie, Indonezja, Ukraina mają status obserwatora przy Sojuszu Pacyfiku. Dwa kraje, tj. Kostaryka i Panama, oprócz statusu obserwatora ubiegają się o pełne członkostwo w SP.

Polska a Sojusz Pacyfiku

Od lipca 2015 r. również Polska posiada status obserwatora przy Sojuszu Pacyfiku. Nasz kraj zawarł umowy o wolnym handlu ze wszystkimi członkami SP. Status Polski jako obserwatora otwiera możliwość tworzenia wspólnych projektów w dziedzinach edukacji, wymiany akademickiej, współpracy naukowej i technicznej. Państwa SP zgłosiły zainteresowanie zapoznania się z osiągnięciami Polski w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych, praktyk celnych, innowacyjności, przedsiębiorczości, wsparcia dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, a także doświadczenia w dziedzinie rewitalizacji miast.

Na podstawie informacji Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP wymiana krajów UE z Ameryką Łacińską stanowi 6,0% ich obrotów handlowych. Natomiast dla krajów Ameryki Łacińskiej wymiana ta stanowi 13,5% ich obrotów handlowych. Jej łączna wartość to ok. 200 mld EUR rocznie. Skumulowana wartość bezpośrednich inwestycji

Tabela 1. Główne obszary handlu krajów Sojuszu Pacyfiku z resztą świata

	Chile	Kolumbia	Meksyk	Peru
Główne obszary eksportu	miedź, celuloza, podstawowy przemysł metalurgiczny, chemikalia, łososie, surowe i świeże owoce	węgiel na bazie ropy naftowej, szmaragdy, kawa, nikiel, kwiaty, banany, tekstylia, produkty chemiczne i ropopochodne	maszyny i materiały elektryczne, pojazdy lądowe i ich części, mineralne paliwa, urządzenia mechaniczne, kamienie i materiały szlachetne, tworzywa sztuczne i ich produkty uboczne, rośliny warzywne, korzenie i bulwy	złoto, miedź, srebro, cynk, ołów, ropa naftowa i produkty uboczne, kawa, ziemniaki, szparagi, papryka, organiczne banany, mango, kakao, komosa ryżowa, jagody, mocznik, tekstylia, mączka rybna
Główne obszary importu	paliwa, pojazdy, produkty chemiczne, komputery, maszyny, telefony komórkowe, odzież i kukurydza	ropa naftowa i produkty ropopochodne, tworzywa sztuczne, maszyny, pojazdy, sprzęt telekomunikacyjny, maszyny biurowe, żelazo i pszenica oraz papier	paliwa mineralne i produkty, tworzywa sztuczne i ich produkty uboczne oraz instrumenty i przyrządy medyczne, organiczne produkty chemiczne	maszyny i uboczne produkty ropopochodne, pojazdy, żelazo i stal, pszenica i papier

Źródło: EY „Pacific Alliance Business and Investment Guide 2017/2018”.

zagranicznych krajów UE w regionie to ok. 400 mld EUR.

Z kolei obroty handlowe Polski z Ameryką Łacińską wyniosły 5,73 mld USD w 2016 r. (w tym eksport 1,99 mld USD, import 3,74 mld USD), co stanowi jedynie 1,4% polskiego handlu zagranicznego. Największymi partnerami pod względem całości obrotów były Brazylia (1,27 mld USD), Meksyk (1,06 mld USD), Argentyna (804 mln USD), Chile (299 mln USD) i Kolumbia (230 mln USD).

Prowadzenie działalności gospodarczej na przykładzie Chile

Inwestorzy zagraniczni mogą prowadzić działalność gospodarczą w Chile jako osoby prywatne lub podmioty podlegające przepisom Kodeksu handlowego i innym obowiązującym przepisom. Do form prawnych prowadzenia działalności gospodarczej w Chile należą najczęściej:

- spółka akcyjna,
- spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
- jednoosobowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
- stowarzyszenie akcyjne,
- oddział lub przedstawicielstwo zagraniczne.

Spółka akcyjna (*Sociedades Anónimas – SA*)

Spółka akcyjna składa się z akcjonariuszy, którzy wnoszą kapitał akcyjny. Decyzje kierunkowe są podejmowane przez zgromadzenie akcjonariuszy, a nadzór nad działaniami spółki prowadzi rada nadzorcza/rada dyrektorów. Minimalna wymagana prawem liczba akcjonariuszy to dwóch akcjonariuszy, liczba maksymalna nie jest określona.

Spółki akcyjne mogą być klasyfikowane jako publiczne lub niepubliczne. Publiczne spółki akcyjne (*Sociedades Anónimas Abiertas – SAA*) dokonują publicznej oferty nabycia swych akcji, posiadają ponad 500 akcjonariuszy, 10% kapitału własnego jest w posiadaniu co najmniej 100 akcjonariuszy. Niepubliczne spółki akcyjne (*Sociedades Anónimas Cerradas – SAC*) to wszystkie pozostałe formy spółek akcyjnych, które nie spełniają warunków dla SAA. Odpowiedzialność akcjonariuszy jest ograniczona do posiadanych przez nich akcji.

Jeżeli chodzi o nadzór korporacyjny, to w przypadku spółek akcyjnych jest wymagane powołanie co najmniej trzyosobowej rady nadzorczej, która wybiera zarządzającego spółką – prezesa.

Publiczne spółki akcyjne muszą być zarejestrowane w krajowym rejestrze

spółek akcyjnych i podlegają nadzorowi Chilijskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (SVS). Niepubliczne spółki akcyjne nie podlegają temu nadzorowi. Nie istnieją prawne ograniczenia dotyczące transferu akcji. Niektóre rodzaje działalności są zarezerwowane dla spółek akcyjnych, które są nadzorowane przez SVS lub inne sektorowe organy nadzoru (banki, firmy ubezpieczeniowe, koncesjonariusze robót publicznych, firmy zarządzające funduszami itp.).

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest jedną z najczęstszych form prawnych wykorzystywanych przez osoby fizyczne i prawne do prowadzenia działalności gospodarczej w Chile. Tworzy ją co najmniej dwóch, a maksymalnie pięćdziesięciu udziałowców, którzy mogą być zarówno Chilijczykami, jak i obcokrajowcami (rezydentami lub nierezydentami), osobami fizycznymi lub podmiotami prawnymi. Udziałowcy mają ograniczoną odpowiedzialność do wysokości swojego wkładu lub do wyższej kwoty pod warunkiem, że jest to wyraźnie określone. Nie ma wymogu minimalnego kapitału.

Cel spółki, zarządzanie i nadzór nad nią mogą być swobodnie uzgodnione

przez udziałowców. Istnieją pewne rodzaje działalności, takie jak np. bankowość lub ubezpieczenia, których nie może prowadzić spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Do przeniesienia udziałów w spółce wymagana jest zgoda wszystkich udziałowców.

Jednoosobowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (*Empresa Individual de Responsabilidad Limitada - EIRL*)

Osoba fizyczna może stać się osobą prawną w formie jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Kapitał spółki jest ograniczony do poziomu przyjętego w jej dokumentach założycielskich, a właściciel może zostać pociągnięty do odpowiedzialności osobistej tylko do wysokości kapitału wniesionego przez niego do spółki. Spółka może zostać pociągnięta do odpowiedzialności do pełnej wysokości swoich aktywów, może angażować się we wszystkie rodzaje działalności dla osób fizycznych i przedsiębiorstw z zastrzeżeniem dziedzin przeznaczonych wyłącznie dla spółek akcyjnych.

Stowarzyszenie akcyjne (*Sociedad por Acciones - SpA*)

Jest to wariant spółki akcyjnej, która jest regulowana przede wszystkim przez swój statut. Akcjonariusze mają dużą swobodę w zakresie określania jego postanowień. We wszystkich sprawach nieuregulowanych w statucie spółki i pokrewnych regulacjach stosuje się do niej przepisy właściwe dla spółek niepublicznych. SpA może być utworzona przez minimum 1 udziałowca. Spółka musi zostać przekształcona w spółkę akcyjną i zarejestrowana w SVS, jeżeli jej aktywność obejmuje działania właściwe dla publicznych spółek akcyjnych. Odpowiedzialność akcjonariuszy jest ograniczona do posiadanych przez nich akcji.

Nadzór nad SpA może być swobodnie uzgodniony przez akcjonariuszy w statucie spółki. Podobnie jak spółki akcyjne, niepubliczne SpA nie podlegają nadzorowi SVS. Nie istnieją żadne prawne ograniczenia dotyczące transferu akcji.

Oddział lub przedstawicielstwo zagraniczne

Formalna zgoda władz nie jest wymagana do ustanawiania oddziałów zagranicznych firm w Chile. Przedstawiciel prawny podmiotu musi być wyznaczony w imieniu zagranicznej firmy. Do otwarczenia oddziału lub przedstawicielstwa są wymagane następujące uwierzytelnione przez chilijskiego notariusza dokumenty:

- dowód, że firma jest prawnie zarejestrowana za granicą;
- zaświadczenie o dobrej kondycji firmy;
- uwierzytelniona kopia aktualnego statutu spółki;
- pełnomocnictwo ogólne udzielone przez spółkę przedstawicielowi prawnemu, który będzie ją reprezentował w Chile.

Pełnomocnictwo to musi wyraźnie określać, że przedstawiciel prawny działa w Chile w ramach bezpośredniej odpowiedzialności firmy oraz z pełnymi i wystarczającymi uprawnieniami do działania w imieniu i w zastępstwie firmy zagranicznej. Natomiast wskazane wcześniej dokumenty muszą być napisane w macierzystym języku podmiotu zagranicznego oraz przetłumaczone na język hiszpański.

Międzynarodowe porozumienia

Chile jest stroną w następujących umowach i porozumieniach:

- umowy o wolnym handlu z Australią, Kanadą, Chinami, Koreą Południową, krajami Ameryki Centralnej, Europejskim Stowarzyszeniem Wolnego Handlu (EFTA), Stanami Zjednoczonymi, Hongkongiem, Malezją,

Meksykiem, Panamą, Tajlandią, Turcją i Wietnamem;

- uzupełniające porozumienia gospodarcze z Argentyną, Boliwią, Kubą i Ekwadorem;
- umowy o partnerstwie gospodarczym (EPA) z P-4 (Nowa Zelandia, Singapur, Brunei), z Unią Europejską i Japonią;
- umowy o wolnym handlu (FTA) z Kolumbią i Peru;
- umowy o ochronie inwestorów – Chile zawarło tego typu umowy z dwiętnastoma krajami w Europie, pięcioma w regionie Azji i Pacyfiku oraz czternastoma w obu Amerykach;
- porozumienie podpisane z krajami Sojuszu Pacyfiku: z Kolumbią, Meksykiem i Peru.

Wymiana handlowa z Polską

Wartość eksportu towarów z Polski do Chile w 2016 r. wyniosła równowartość 95,7 mln USD. Głównymi towarami eksportowymi były mięso wieprzowe (13,4%), turbiny gazowe (12,8%), leki (4,4%), urządzenia dźwigowe (3,1%), kamienie młyńskie (2,6%), pojazdy samochodowe (2,6%), telefony komórkowe (2,2%), pasy/taśmy przekątnikowe (2,1%), wódka (1,6%), przewody elektryczne, kosmetyki, perfumy/wody toaletowe.

Import z Chile do Polski w 2016 r. wyniósł 203,8 mln USD. Głównymi towarami importowymi były rudy i koncentraty miedzi (18,6%), miedź nierafinowana (12,4%), winogrona świeże (10%), chlorek potasu (9,1%), filety rybne (9%), wina (8,2%), łososie pacyficzne (5,8%), śliwki suszone (3,5%), łososie atlantyckie (3,4%), owoce kiwi, żurawina, winogrona suszone, azotany potasu, trufle¹.

Barbara Kluz
niezależny ekspert

¹ https://www.mpit.gov.pl/media/39390/Chile_13_06_2017.pdf (data dostępu: 26.06.2018 r.)

Aktualności

Giełda kooperacyjna na targach Gamescom 21-23 sierpnia 2018 r., Kolonia (Niemcy)

Ośrodek Enterprise Europe Network przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości zaprasza do wzięcia udziału w kolejnej edycji giełdy kooperacyjnej Gamesmatch, która odbędzie się podczas targów Gamescom w Kolonii.

Targi Gamescom

Targi Gamescom to jedno z największych na świecie i największe w Europie targi gier komputerowych, które odbywają się od 2009 r. w Kolonii. Ich poprzednią edycję odwiedziło 360 tysięcy gości, a swoją ofertę zaprezentowało tam prawie 900 wystawców.

Dla kogo są przeznaczone spotkania?

Giełda kooperacyjna, organizowana przez ośrodki sieci Enterprise Europe Network, przeznaczona jest dla przedstawicieli firm i innych podmiotów działających w szeroko pojętej branży gier komputerowych i mobilnych.

Jak to działa?

- Uczestnicy w formularzu rejestracyjnym dostępnym na stronie giełdy określają profil swojej działalności oraz rodzaj współpracy, którą chcieliby nawiązać.
- Dane zarejestrowanych firm są umieszczane w katalogu online.
- Z katalogu online zarejestrowani uczestnicy dokonują wyboru firm, z którymi chcieliby spotkać się podczas giełdy.

UWAGA! Firmy oferujące usługi dla biznesu (np. consulting) nie mogą samodzielnie dokonywać wyboru partnerów spotkań, mogą natomiast zostać zaproszone do udziału w spotkaniach przez innych uczestników.

Językiem spotkań będzie język angielski.

Koszty

Udział w giełdzie kooperacyjnej jest bezpłatny, ale konieczne jest posiadanie

biletu wstępu na targi Gamescom w strefie „Business Area”. Uczestnicy pokrywają koszty transportu, zakwaterowania i biletów wejściowych na targi we własnym zakresie.

Ważne terminy

- Rejestracja uczestników trwa do 15 sierpnia 2018 r.
- Wybór partnerów do spotkań trwa do 15 sierpnia 2018 r.
- Kilka dni przed giełdą każdy uczestnik otrzyma szczegółową agendę spotkań.
- W dniach 21-23 sierpnia 2018 r., przy ponumerowanych stolikach, odbędą się serie uprzednio zaaranżowanych 20-minutowych, indywidualnych spotkań.

Dodatkowych informacji udziela Sławomir Biedermann
e-mail: slawomir_biedermann@parp.gov.pl

Polskie stoisko podczas DLD Tel Aviv 2018 5-6 września 2018 r., Tel Awiw (Izrael)

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach realizacji Branżowego Programu Promocji IT/ICT, zaprasza polskie startupy reprezentujące sektor ICT do skorzystania z możliwości promocji na polskim stoisku podczas najbliższej edycji DLD Digital Conference w Tel Awiwie.

Cel wydarzenia

Celem organizacji stoiska jest promocja oferty polskich startupów ICT wśród zagranicznych odbiorców, w tym potencjalnych inwestorów i klientów. Niezależnie od tego, czy firma jest wystawcą na danym wydarzeniu, czy zwiedzającym, może skorzystać z różnych form nieodpłatnej promocji na polskim stoisku. Swoje materiały mogą przysłać również firmy, których przedstawiciele nie biorą osobistego udziału w imprezie.

Oferta PARP

Firmom zainteresowanym promocją swojej oferty na polskim stoisku umożliwiamy:

- prezentację materiałów informacyjno-promocyjnych (ulotki, gadżety itp.),
- wyświetlanie filmów promocyjnych,
- skorzystanie ze stoiska w celu organizacji spotkań i prezentacji dla potencjalnych partnerów biznesowych.

Kontakt

Magdalena Zwolińska
e-mail: magdalena_zwolinska@parp.gov.pl

Polska na TechCrunch Disrupt 5-7 września 2018 r., San Francisco (USA)

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach realizacji Branżowego Programu Promocji IT/ICT, zaprasza polskie startupy reprezentujące sektor ICT do udziału w TechCrunch Disrupt, które jest jednym z największych na świecie wydarzeń dedykowanych startupom i innowacyjnym technologiom.

Cel wydarzenia

Celem organizacji stoiska jest promocja polskich startupów ICT wśród zagranicznych odbiorców, w tym potencjalnych inwestorów i klientów. Niezależnie od tego, czy firma jest wystawcą, czy zwiedzającym, może skorzystać z różnych form nieodpłatnej promocji na stoisku. Swoje materiały mogą przysłać również firmy nie biorące osobistego udziału w wydarzeniu.

Oferta PARP

Firmom zainteresowanym promocją swojej oferty na polskim stoisku informacyjno-promocyjnym umożliwiamy:

- prezentację materiałów informacyjno-promocyjnych (ulotki, foldery itp.),
- wyświetlanie materiałów audio-wizualnych z ofertą firmy na dostępnych ekranach (filmy promocyjne, prezentacje itp.),
- skorzystanie ze stoiska w celu organizacji spotkań i prezentacji dla potencjalnych partnerów biznesowych.

Kontakt

Agnieszka Promianowska
e-mail: agnieszka_promianowska@parp.gov.pl

Spotkania biznesowe i technologiczne Food for Change 20-22 września 2018 r., Turyn (Włochy)

Ośrodek Enterprise Europe Network przy Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego zaprasza do wzięcia udziału w spotkaniach biznesowych i technologicznych pn. „Food for Change”, które odbędą się podczas targów Terra Madre Salone del Gusto.

Podczas wydarzenia przedsiębiorcy, przedstawiciele uniwersytetów i instytutów badawczo-rozwojowych z sektora rolno-spożywczego będą mieli możliwość nawiązania współpracy z zagranicznymi partnerami biznesowymi i reprezentującymi świat nauki.

Dla kogo

Spotkania są przeznaczone dla przedstawicieli firm i innych podmiotów działających w następujących sektorach:

- opakowania ekologiczne,
- zrównoważona produkcja,
- biogospodarka,
- zdrowie,
- cyfrowe łańcuchy wartości,
- rolnictwo wertykalne,
- inteligentna logistyka żywności,
- wzornictwo żywności.

Giełda i spotkania biznesowe

Podczas targów Terra Madre Salone del Gusto będą miały miejsce dwa szczególnie ważne wydarzenia.

1. Technologiczna giełda kooperacyjna
Termin: 20 września 2018 r.

W giełdzie mogą wziąć udział przedsiębiorstwa, uniwersytety, instytuty badawczo-rozwojowe poszukujące lub oferujące nowe technologie w sektorze rolno-spożywczym lub poszukujące partnerów do projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny. Uczestnicy pokrywają koszty podróży i zakwaterowania.

2. Spotkania biznesowe
Termin: 21–22 września 2018 r.

W wydarzeniu mogą wziąć udział wystawcy Salone del Gusto.

Na czym polega giełda?

- Uczestnicy tworzą profil, by określić technologie bądź produkty, które oferują lub których poszukują, oraz określają rodzaj oczekiwanej współpracy. Rejestracja odbywa się online i trwa do 16 września 2018 r.
- Dane zarejestrowanych firm bądź instytucji są umieszczane w katalogu dostępnym na stronie internetowej giełdy kooperacyjnej.
- Od 4 czerwca do 16 września 2018 r. z aktualizowanego na bieżąco katalogu online zarejestrowane firmy bądź instytucje dokonują wyboru uczestników, z którymi chciałyby się spotkać podczas giełdy.
- W dniach 20–22 września 2018 r. odbywają się uprzednio zaaranżowane indywidualne spotkania.

Szczegółowe informacje na temat giełdy są dostępne na stronie internetowej wydarzenia.

Kontakt

Justyna Stawecka
e-mail: j.stawecka@wmarr.olsztyn.pl
tel.: 89 512 24 29

Międzynarodowa giełda kooperacyjna Contact-Contract MSV 2018, 1-2 października 2018 r., Brno (Czechy)

Ośrodek Enterprise Europe Network przy Fundacji Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości zaprasza przedsiębiorców z szeroko rozumianej branży inżyneryjnej do wzięcia udziału w giełdzie kooperacyjnej Contact-Contract MSV 2018 zorganizowanej przy okazji 60 edycji wiodących czeskich targów The International Engineering Fair (MSV).

Dla kogo

Wydarzenie jest przeznaczone dla przedsiębiorców reprezentujących następującą branżę:

- górnictwo, metalurgia, ceramika, przetwórstwo szkła;
- materiały i elementy do budowy maszyn;
- napędy, hydraulika i pneumatyka, technologia chłodzenia i klimatyzacja;
- energetyka i elektrotechnika;
- elektronika, automatyka i technologia pomiarowa;
- badania, rozwój, transfer technologii;
- maszyny do obróbki metalu i formowania, narzędzia;
- przemysł odlewniczy;
- spawalnictwo;
- technologia powierzchni;
- tworzywa sztuczne, guma, kompozyty;
- inżynieria chemiczna.

Udział w Contact-Contract MSV 2018 to unikalna szansa, aby zwiększyć swoją konkurencyjność oraz zapoznać się z nowymi, zagranicznymi rynkami oraz potencjalnymi partnerami biznesowymi.

Termin

Rejestracja na giełdę kooperacyjną trwa do **25 września 2018 r.** i odbywa się za pośrednictwem formularza zgłoszeniowego dostępnego online na stronie Fundacji Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości.

Koszty

Uczestnictwo w giełdzie kooperacyjnej jest bezpłatne.

Kontakt

Enterprise Europe Network
tel.: (62) 765 60 58
e-mail: een@kip.kalisz.pl

Giełda kooperacyjna podczas Targów DRONETECH 2018, 19-20 października 2018 r., Toruń

Ośrodek Enterprise Europe Network przy Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego zaprasza producentów, dystrybutorów oraz specjalistów zajmujących się tematyką dronów do wzięcia udziału w Międzynarodowej Giełdzie

Kooperacyjnej, towarzyszącej III edycji Targów DRONETECH.

Targi DRONETECH

Targi DRONETECH to już trzecie w Toruniu międzynarodowe wydarzenie, które łączy naukowców, biznesmenów oraz pasjonatów nowoczesnych technologii bezzałogowych. W programie, oprócz wystawy firm międzynarodowych, zostały także przewidziane konferencje ekspertów w dziedzinie technologii, prawa i bezpieczeństwa oraz socjologii. Szczególną pozycję zajmuje DRONETECH RACE CUP – wyścigi dronów, w których zsynchronizowana współpraca człowieka i maszyny dostarcza niezwykle emocji.

Aby skorzystać z tej i innych atrakcji targowych, należy dokonać rejestracji poprzez formularz zgłoszeniowy (<http://dronetech-poland.com/>).

Dlaczego warto wziąć udział w Giełdzie Kooperacyjnej?

Giełda Kooperacyjna (spotkania B2B) daje możliwość zaprezentowania swojej oferty produktowej, technologicznej bądź badawczej nie tylko partnerom krajowym, ale przede wszystkim zagranicznym.

Spotkania tego typu często owocują nawiązaniem długotrwałej współpracy o charakterze międzynarodowym.

Giełda Kooperacyjna to idealna platforma do:

- obserwacji rynku oraz zdobywania wiedzy o najnowszych branżowych trendach,
- przedyskutowania porozumień licencyjnych, produkcyjnych i dystrybucyjnych,
- dokonania identyfikacji potencjalnych partnerów do wzmocnienia działań eksportowych.

Koszty

Udział w Giełdzie Kooperacyjnej i Targach DRONETECH 2018 jest BEZPŁATNY! Uczestnicy mają obowiązek wcześniejszego zarejestrowania się.

Proces rejestracji w Giełdzie Kooperacyjnej

Aby wziąć udział w Giełdzie Kooperacyjnej, należy do 12 października 2018 r. zarejestrować firmę za pośrednictwem systemu: <https://dronetech2018.b2match.io/>.

Po utworzeniu konta firmowego należy zalogować się do systemu

za pośrednictwem linku otrzymanego na podany wcześniej adres mailowy. Po zalogowaniu należy uzupełnić profil firmowy o propozycję współpracy w zakresie oferty produktu, usługi, projektu badawczego, inwestycji czy zapotrzebowania na konkretny rodzaj porozumienia. Proces rejestracji odbywa się w języku angielskim.

Wybór partnera do rozmów

Od 24 września 2018 r. do 16 października 2018 r. każdy zarejestrowany uczestnik giełdy, którego profil został aktywowany, będzie mógł dokonać wyboru partnera do spotkań. Odbędą się one w dniach 19–20 października 2018 r. Kilka dni przed rozpoczęciem giełdy uczestnicy otrzymają osobisty harmonogram spotkań, który może być zaktualizowany. W planie spotkań zostaną zawarte informacje o czasie, numerze stolika oraz dane firmy, z którą zaaranżowano spotkanie.

Kontakt

Miłosz Warachewicz
tel.: (56) 699 54 80

e-mail: miłosz.warachewicz@tarr.org.pl

Oferty współpracy

Belgia

Belgijski producent wyrobów spożywczych poszukuje partnera transportowego, który będzie przewoził mrożonki do Nigerii. Firma jest zainteresowana zawarciem umowy o podwykonawstwo lub o świadczeniu usług. Numer referencyjny BRBE20180614001

Chińska Republika Ludowa

Chińska renomowana platforma zakupów internetowych szuka dostawców wysokiej jakości pościeli puchowej, oferując umowę dystrybucji. Pościel powinna mieć wypełnienie z puchu gęszego (95%+); preferowane są produkty niedostępne wcześniej na chińskim rynku.

Pierwsza dostawa, licząca co najmniej 500 sztuk kołder, będzie oczekiwana w październiku. Numer referencyjny BRCN20180528001

Chińskie przedsiębiorstwo poszukuje dostawcy nawozu NPK. Oferowane produkty powinny być łatwo rozpuszczalne w wodzie, zawartość cynku (Zn) i boru (B) powinna w nich wynosić więcej niż 0,2%, a ich główną funkcją powinno być dostarczanie warzywom i drzewom owocowym azotu (N), fosforu (P) i potasu (K). Firma jest zainteresowana zawarciem umowy dystrybucyjnej. Numer referencyjny BRCN20180531001

Czechy

Czeski producent i dystrybutor odzieży przeznaczonej dla personelu placówek

ochrony zdrowia, fartuchów chirurgicznych i bielizny pościelowej poszukuje partnera do współpracy, który będzie w stanie zrealizować część produkcji czeskiej firmy. Numer referencyjny BRCZ20180606001

Finlandia

Fiński projektant poszukuje producentów biżuterii ze stali nierdzewnej, którzy wytwarzaliby kolczyki, bransoletki i naszyjniki zgodnie z dostarczonym przez niego projektem. Projektant jest zainteresowany współpracą z partnerami, którzy dysponują odpowiednimi maszynami do obróbki stali i srebra oraz mają doświadczenie w produkcji biżuterii własnej. Potencjalna forma współpracy to umowa produkcyjna. Numer referencyjny BRFI20170526001

 Francja

Francuski hurtownik obuwia poszukuje producentów kapci damskich, męskich i dziecięcych w różnych rozmiarach. Firma oferuje umowę produkcyjną bezpośredniemu dostawcy wyrobów, wykonanych z materiałów tekstylnych, gumy, octanu etylenowo-winylowego (EVA) lub polichlorku winylu (PCW), które spełniają europejskie normy bezpieczeństwa. Numer referencyjny BRFR20180516001

 Izrael

Izraelska firma reprezentująca na rynkach międzynarodowych producentów urządzeń medycznych, żywności specjalnego przeznaczenia medycznego, jedzenia dla niemowląt itd. poszukuje dostawców takich wyrobów. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane nawiązaniem współpracy jako wyłączny przedstawiciel potencjalnego partnera. Numer referencyjny BRIL20161116001

Izraelskie przedsiębiorstwo specjalizujące się w imporcie, rejestracji, promocji i dystrybucji wyrobów farmaceutycznych poszukuje dostawców takich produktów. Byłyby one przeznaczone do dystrybucji w szpitalach, publicznych zakładach opieki zdrowotnej, klinikach i aptekach. Sprzedaż wyrobów odbywałaby się pod nazwą handlową reprezentowanej firmy lub pod marką własną izraelskiej firmy. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane nawiązaniem współpracy z agencjami handlowymi i świadczeniem usług dystrybucyjnych. Numer referencyjny BRIL20180510001

Izraelska firma, która opracowuje, produkuje i eksportuje luksusowe produkty do pielęgnacji ciała i włosów poszukuje partnerów świadczących usługi dystrybucyjne. Oferowane wyroby zawierają witaminy i minerały występujące w Morzu Martwym. Pomagają one w uzyskaniu lub odzyskaniu odmłodzonego

i zdrowego wyglądu skóry. Numer referencyjny BOIL20161222001

 Niemcy

Niemiecka firma zajmująca się przetwarzaniem żywności poszukuje producentów i dostawców mięsa, serów, wędlin, szynki i makaronów w celu zawarcia z nimi długoterminowej umowy dystrybucyjnej. Przedsiębiorstwo poszukuje dostawców produktów, które są zwykle wyrzucane (utyliczowane) – chodzi np. o części końcowe traktowane jako odpadki lub o produkty, którym upływa termin spożycia. Przedsiębiorstwo uczestniczy w kilku niemieckich projektach z obszaru efektywnego gospodarowania zasobami w produkcji żywności. Numer referencyjny BRDE20180605001

Niemiecka firma badawcza specjalizująca się w badaniu poziomu obsługi klienta, polegającym na ocenie jakości usług poprzez wizyty w punktach sprzedaży i obsługi klienta (*mystery shopping*), poszukuje partnerów do współpracy przy projektach międzynarodowych. Powinni oni mieć doświadczenie w zakresie badań terenowych, szczególnie w przeprowadzaniu wywiadów i ankiet z klientami. Celem współpracy jest zawarcie umowy *joint venture* lub umowy podwykonawstwa. Numer referencyjny BRDE20180531001

Niemieckie pośrednik działający na rynku usług turystycznych poszukuje organizatorów wycieczek połączonych z innymi wydarzeniami, np. koncertami, żeglowaniem czy uroczystościami rodzinnymi, które byłyby organizowane dla klientów z Chin. Potencjalny partner będzie musiał sporządzać oferty w języku angielskim. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane zawarciem umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych. Numer referencyjny BRDE20180525001

Niemieckie przedsiębiorstwo, które prowadzi działalność w zakresie opracowywania i produkcji akcesoriów

samochodowych sprzedawanych poprzez platformy internetowe, poszukuje dostawców statycznych czarnych osłon przeciwsłonecznych. Ich wymiary powinny wynosić ok. 45 x 33 cm. Produkty muszą także chronić przed promieniami UVA i UVB – spełnienie tego wymogu dostawca będzie musiał potwierdzić odpowiednim certyfikatem. Firma jest zainteresowana zawarciem umowy produkcyjnej. Numer referencyjny BRDE20180504002

 Rumunia

Rumuński producent opakowań do żywności (niestandardowe termoformowane pojemniki na żywność, kubki z nadrukiem, kapsle aluminiowe itp.) poszukuje dostawców surowców do produkcji takich jak granulowany polistyren, politereftalan etylenu i folie aluminiowe. Firma jest zainteresowana zawarciem umowy o świadczenie usług. Numer referencyjny BRRO20180119001

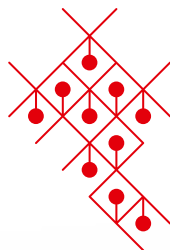
 Słowenia

Słoweńska organizacja pozarządowa poszukuje dostawców innowacyjnych, bezpiecznych i łatwych w użyciu wyrobów tekstylnych przeznaczonych dla pacjentów z atopowym zapaleniem skóry. Firma jest zainteresowana zawarciem umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych. Numer referencyjny BRSI20180608001

 Szwecja

Szwedzka firma dystrybucyjno-serwisowa z branży motoryzacyjnej poszukuje producentów nadbudów i pokryw przedziałów towarowych, orurowań i innych elementów akcesoryjnych do obecnych produkowanych modeli pick-upów (m.in. Ford Ranger, Toyota Hilux, Nissan Navara itd.). Oferta jest skierowana bezpośrednio do firm, z którymi zostaną podpisane umowy produkcyjne. Numer referencyjny BRSE20180528001

Więcej ofert współpracy zagranicznej znajdą Państwo w bazie POD na stronie:
www.een.org.pl (zakładka Oferty współpracy).

Polska

Polskie stoisko podczas TechCrunch Disrupt

5-7 września 2018 r.,

San Francisco (USA)

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach realizacji Branżowego Programu Promocji IT/ICT, organizuje stoisko podczas TechCrunch Disrupt.

W ramach stoiska polskie firmy reprezentujące sektor ICT, w tym startupy, będą mogły m.in. nieodpłatnie:

- zaprezentować materiały promujące produkty i usługi,
- wyświetlać filmy promocyjne.

Materiały promocyjne mogą przekazać również firmy, które nie planują wyjazdu do San Francisco.

kontakt: agnieszka_promianowska@parp.gov.pl

Więcej informacji na temat Branżowego Programu Promocji IT/ICT: <https://ict.trade.gov.pl/>

Stoisko informacyjno-promocyjne podczas TechCrunch Disrupt 2018 zostanie zorganizowane w ramach realizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości Branżowego Programu Promocji branży IT/ICT na lata 2016-2019, w ramach poddziałania 3.3.2 Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.